

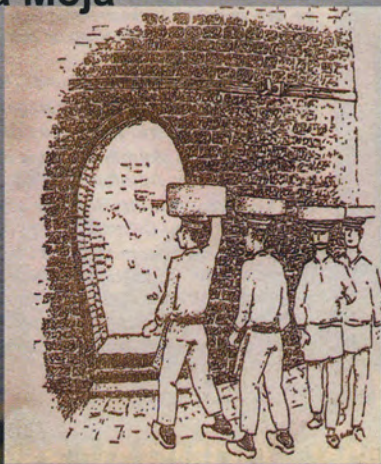
Värmdö

Journalen

Nummer 4 • December 2008

**Pli på folket!
Ny herre på täppan
Vägar ur skuldfällan
Kulturskolan 40 år
Nytt callcenter på Möja**

BIRGIT WAHRENBORG
Chefredaktör och ansvarig utgivare. Journalist. Bred kommunal erfarenhet. Tidigare ansvarig för Värmdö kommuns informationstidning under nära 30 år. Vål förtrogen med Värmdös och Gustavsbergs historia, styre och leverne.
– Planering och sociala frågor ligger mig särskilt varmt om hjärtat.
Egenföretagare, Värmdö Informationstjänst, med information som sin devis. Från ax till limpa. Allt från visitkort till tidningar och böcker. Bor i Gustavsberg och har tre katter.

CHRISTER HEDBERG
Bor i Aspvik, norr om Gustavsberg. Frlansjournalist/redaktör med mångårig erfarenhet av samhällsfrågor, information och media. Numera egenföretagare men med ett långt förflutet som kommun- och landstingspolitiker (s) bl a som kommunalråd i Värmdö kommun under 15 år.
– Jag är engagerad i frågor om demokrati, kultur och samhällsplanering liksom miljö- och folkhälsoarbetet i det växande Värmdö. Under lediga stunder spelar jag gärna amatörteater i Gustavsbergs Scenstudio eller ger mig ut på resor.

LOTTA JOHANSSON
Journalist och föreningsmänniska, en av rösterna i Gustavsbergs Bandy och Hammarby Speedway. Inflyttad i kommunen sedan tolv år tillbaka och har lärt känna den främst genom föreningslivet. Är på Värmdö Journalen främst ansvarig för sportbevakningen, gärna då motorsport, bandy, dans och segling som ligger nära hjärtat. Föreningslivet har stor drivkraft och har alltid haft det i vårt samhälle. Traditionellt anses det svenska föreningslivet fungera som en skola i demokrati. Konkret handlar det om att människor engagerar sig i olika frågor, skaffar sig kunskaper och medvetenhet.

LENNART KARLSSON,
– Efter långvarigt administrativt arbete gick jag gick i pension för några år sedan. Under åren har jag byggt upp en stor erfarenhet av föreningsliv inom olika organisationer. Jag ser våra folk rörelser och den så kallade sociala ekonomin som en viktig ingrediens i vår kommuns utveckling. Med mina notiser och artiklar vill jag spegla verksamheten i våra föreningar och presentera de händelser som har stor betydelse men ofta inte väcker så stort intresse i övrig media. Jag tillhör de icke professionella skrivarna.

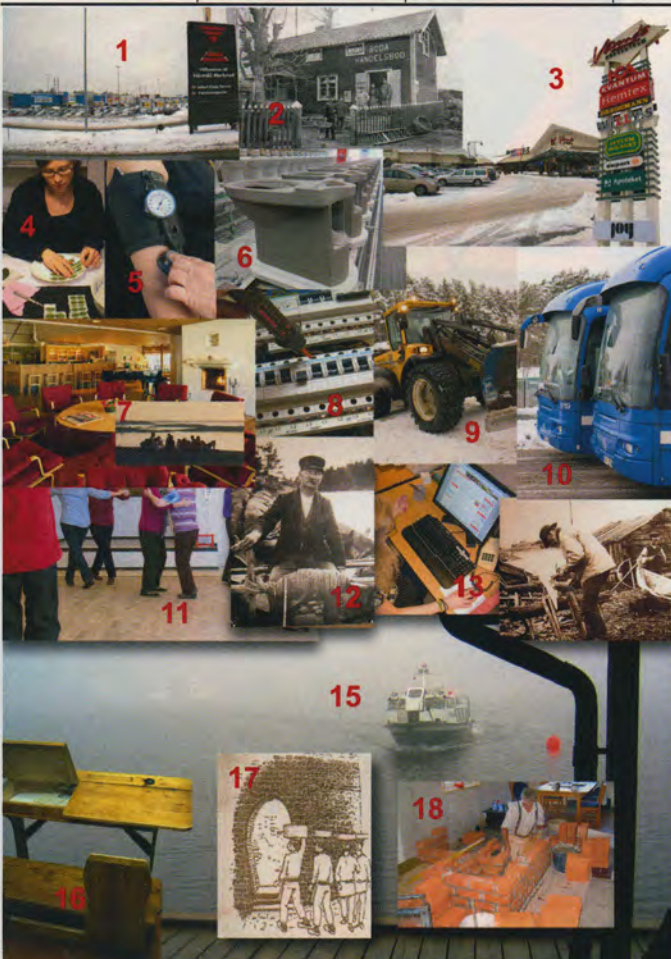
AGNETA ÖSTERMAN
Egenföretagare. Bosatt på Möja sedan 1982 och egenföretagare som så många ö-bor. Har bred erfarenhet av skärgårdspolitiska frågor både lokalt och regionalt och arbetar aktivt för en livskraftig skärgård året runt.
– Jag brinner för skärgårdsfrågorna och vill lyfta fram "inifrånperspektivet". Skärgårdssamhälle- na får inte bli bortglömda mellan oktober och april om de ska förbli trevliga besöksmål mellan maj och september.

BÖRJE JOSEPHSON
Ex-reklamredaktör och thrillerförfattare. Bor i Farsta Slottsvik och är numera pensionär med råge.
– Under större delen av mitt yrkesverksamma liv jobbade jag med broschyrer och kundtidningar åt de olika divisionerna inom Gustavsbergs Fabrik. Jag tror mig känna företagets historia i grunden. Jag har också ett kommunalpolitiskt förflutet bl a i Värmdös dåvarande räddningsnämnd och som nämndeman i Nacka tingsrätt.
– Jag skriver gärna om de rika keramiska traditionerna i Gustavsberg och om den spännande utvecklingen mot något av ett nytt konstnärs- och designcenter.

AMMI LUNDHOLM
sjuksköterska på ett äldreboende. Trivs med att vårda och ge människor omsorg.
– Att skriva medicinska artiklar som kan vägleda människor till en bättre hälsa är drivande men även ett poetiskt inslag i skrivandet passar mig. Jag tycker också om att röra mig i naturen och sjunga i kör. Bor i centrala Gustavsberg men är född och uppvuxen i Upplands Väsby. Familjen består av en dotter och två barnbarn som jag umgås med så mycket jag kan. Jag tycker nog själv att jag är en kreativ och nyfiken person som gillar att ta för mig av livet och vara med där saker och ting händer.

Näringsar i Värmdö

På förra numrets omslag visade vi "boning i Värmdö". Nu beskriver vi enkelt "näringsar i Värmdö", dvs vad Värmdöborna har för sysselsättning. Utgångspunkten är de större arbetsgivarna i kommunen (statistik från 2006). Värmdö kommun själv toppar listan med över 2 200 anställda. Några äldre bilder har vi också petat in. Detta är redaktionens urval.

- Handeln sysselsätter många personer. Bild 1: Värmdö Marknad. Bild 2: Äldre vykort på handelsbod. Ur Freddy Weiss samlingar. Bild: 3: Värmdö Köpcentrum.
Bild 4: Gustavsbergs Porslinsfabrik i kontinuerlig drift sedan 1827. Sofie Warnebäck sätter tryck till dekoren Berså av Stig Lindberg. Foto: Gustavsbergs Porslinsfabrik..
Bild: 5: Stockholms läns landsting är den fjärde största arbetsgivaren i Värmdö. Det finns två vårdcentraler i Värmdö, i Gustavsberg och på Djurö.
Bild 6: Villeroy & Boch Gustavsberg AB är den största privata arbetsgivaren i Värmdö. Sedan 1939 tillverkas WC-stolar och tvättställ. Bild: Villeroy & Boch .
Bild 7: Konferens- och hotellbranschen har många anställda. Djurönässets Konferensanläggning är den största. Foto: Bosse Lind.
Bild: 8: Många småföretag och hantverkare bl a inom el, bygg och restaurang.
Bild: 9: Teknisk produktion i Värmdö (Varmtek) underhåller kommunala vägar, sköter kommunala parker och grönområden, ansvarar för avfall och återvinning samt levererar dricksvatten och renar avloppsvatten.
Bild 10: Stockholms läns landsting äger SL som sköter kollektivtrafiken i Värmdö.
Bild 11: Äldreomsorgen svarar för olika former av omsorg, vård och service till personer över 65 år. Målet är att erbjuda vård och omsorg dygnet runt i samverkan med Landstingets hälso- och sjukvård. Verksamheten Guldkanten, som drivs av pensionärsföreningar är en öppen dagverksamhet som riktar sig till äldre personer i samhället. Regelbundet ordnas t ex seniorsdans.
Bild 12: Nottfiske vid Södersunda, Runmarö. Äldre bild från Skärgårdsmuseet.
Bild 13: Kontor och tjänsteföretagen blir fler. Nora fixar mycket via datorn.
Bild 14: Båtbyggare. Äldre bild från Skärgårdsmuseet.
Bild 15: Också i skärgården finns många småföretag. Taxibåten Amore med destination Vargholmen framförs och ägs av Martin.
Bild 16: Skola och utbildning är en omfattande kommunal verksamhet. Den gamla skolbänken står i Ösbyskolan, en av Värmdös många grundskolor.
Bild 17: Porslinet som brändes i de gamla rundugnarna på Gustavsbergs Porslinsfabrik förvarades i elfasta behållare s.k kokor. Att bära kokor på huvudet var inget arbete för vektlingar. Det var alltså starka män som placerades där. Teckning: Calle Blomqvist ur "Lite Gustavsbergsgiana" (Edla Sofia Arvidsson).
Bild 18: Värmdömuraren Kjell har fullt upp. Ny-, om- och tillbyggnader pågår ständigt.

BJURFORS

Engagemang i minsta detalj

VärmdöNytt
 Lokalt information från Värmdölandet - December 2008

Premiär för vårt nyhetsbrev!

Vad är det som händer på bostadsmarknaden? Hur utvecklas priserna i Värmdö? Ska vi sälja eller köpa först? Det har varit en skakig höst och många av våra kunder har frågor, ofta med lokal anknytning. Behovet av rådgivning, både till säljare och till köpare har ökat.

Det här är det första månatliga nyhetsbrevet från oss på Bjurfors Värmdö. I nyhetsbrevet kommer vi att följa utvecklingen på bostadsmarknaden med fokus på Värmdö, men också bjuda på lokal information tillsammans med några av våra samarbetspartner såsom Handelsbanken och Värmdöjournalen.

[Läs mer >>](#)

Köpa och sälja på Värmdö
 - kolla av marknaden här!

Läs den nya bloggen
 med Jessica Halvardsson

Vinn en övernattnings för två
 på Djurönäs konferensgård.

Vad vill du läsa om i vårt nyhetsbrev? Har du synpunkter eller idéer? Skicka ditt förslag till xxx@box.se och du har chansen att vinna en avkopplande och inspirerande övernattnings för två på Djurönäs konferensgård.

Tor-Ingemar Ehn
 Bjurfors Värmdö

NYHET

Nu har du chansen att bli prenumerant på vårt lokala nyhetsbrev. Här får du alltid aktuell information om vad som händer på Värmdö. Prisstatistik från Booli, senaste nytt från Handelsbanken, samhällsinformation från kommunen och fastigheter till salu m.m. För prenumeration, mejla till oss på varmdo@bjurfors.se

NYHET

Följ med om vad som händer med Jessicas mäklarblogg. Hon tar dig med i en mäklares vardag. Aktuella ämnen som berör ditt boende här ute på Värmdö. Kanske lite inredningstips, nya produkter eller att iordningställa inför visning m.m.

www.bjurforsvarmdo.bloggspot.com

Jessica Halvardsson
 en blogg om bostadsmarknaden

BJURFORS
 Engagemang i minsta detalj

DEN 28 NOVEMBER 2008

Inför helgen.

Fredag, brukar vara den bästa dagen för många! Oftast märker man en skönare stämning på kontoret också :-)

För min del betyder denna helgen visningar och kontrakt, Yippi!! Skulle inte ha något emot att skriva kontrakt varje dag om det blev aktuellt Men som det flesta vet så är det inte lika självklart i dagens läge att få till ett kontrakt, men det händer absolut!

Nu är det dags att fortsätta iordningställa inför visningarna i helgen! För dom som sökert en toppfräsch villa med sjöutsikt på Djurö/vindö så är ni välkomna på visning söndag 30/11 kl 09.30. Och för er som vill sova lite längre och söker en stor fin 4:a i Gustavsberg så är ni välkomna till Rödhakevägen 2 på söndag kl 11.30.

Hej så länge!!

UPPLAGD AV JESSICA HALVARDSSON KL. 01:50 0 KOMMENTARER

BLOGGINTRESSERA
 FÖLJ DEN HÄR BLOGG
 VAR DEN FÖRSTA SOM
 BLOGGEN
 0 PERSONER SOM FÖ
 VISA ALLA

BLOGGARKIV
 ▼ 2008 (2)
 ▼ november (2)
 Inför helgen.
 Nu är det dags

OM MIG
 JESSICA HALVARDSSON
 VISA HELA MIN PROFIL

VÄRMDÖ
 08-570 19 570

Pli på folket!

Med hjälp av en s.k voteringsdosa, placeringsordning och datateknik ska det bli ordning på omröstningar och talartider i Värmdö kommunfullmäktige.

Debatter och omröstningar i fullmäktige tar tid – alltför lång tid enligt en del. Därför har partierna prövat att införa tidsbegränsningsregler i kommunfullmäktige. Som ett ytterligare hjälpmedel tar de datateknik i form av en voteringsanläggning till hjälp. Den nya metoden introducerades på fullmäktiges oktobersammanträde. Praktiskt och överskådligt för både åhörare och politiker. Välkommen!

Värmdö kommunfullmäktige hålls i regel i Gustavsbergsteatern och leds av presidiet som består av Per Naess (m), ordförande, Camilla Lien (m), 1:e vice ordförande, Mona Rudenfeldt (s), 2:e vice ordförande. Sekreterare: Per Fogelström och Leif Norebringsekr.

TECKNING: NORA JONSSON, Praktikant på Värmdö Journalen

Med voteringsdosa kan ledamöterna både rösta och begära ordet.

BILD: BIRGITTA BACKLUND

Voteringsdosa

- Är personlig, varje ledamot ska ha sin egen. Voteringsdosa har ett nummer som är detsamma som numret på ledamotens plats.
- Tjänstgörande ersättare ska ha den frånvarande ledamotens plats och voteringsdosa.
- Behöver inte stängas av eller sättas på.
- Endast knapparna JA, NEJ, AVST, ORDET och REPLIK används.
- Vid upprop/närvarokontroll trycker närvarande ledamöter på JA-knappen. Ersättare ropas upp manuellt.
- Vid votering trycks på JA, NEJ eller AVST (avstår).
- När man vill begära ordet trycker man på ORDET och när man vill begära replik trycker man på REPLIK.
- Ska givetvis återlämnas och samlas in vid mötets slut.

Lathund

För Värmdö kommunfullmäktiges debattregler

Beslutsärenden

Samtliga har fått fritt antal inlägg

Första inlägg, 5 min

Andra inlägg, 3 min

Tredje och följande inlägg, 1 min

Repliker och genmälen, 1 min

Interpellationer

Svarande och interpellant har fritt antal inlägg

Första och andra inlägg, 3 min

Tredje och följande inlägg, 1 min

Övriga har max 2 inlägg

Första inlägg, 2 min

Andra och tredje inlägg, 1 min

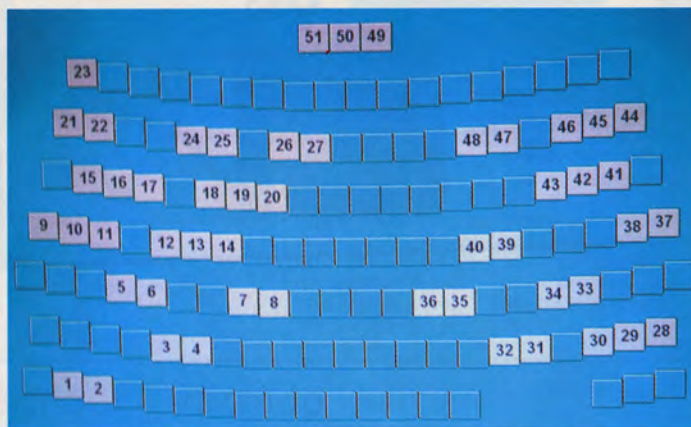
Frågor

Svarande har max 3 inlägg

Första inlägg 2 min

Andra och tredje inlägg 1 min

Frågande har max 3 inlägg

Så här är de ordinarie ledamöterna placerade.

Ordinarie ledamöter i Värmdö kommunfullmäktige okt 2008

Jonas Nilsson (m)	9	Käte Fransson (s)	43
Monica Petterson (m)	10	Christer Hedberg (s)	38
Per Naess Ordf. (m)	49	Anna Hellgren Westerlund (s)	35
Marie Bladblom (m)	17	Lennart Karlsson (s)	46
Peter Frej (m)	21	Mona Rudenfeldt 2:e v (s)	51
Lars-Erik Alvesjö (m)	15	Christer Sjölin (s)	40
Lars Melin (m)	23	Anna-Lena Ostman (s)	47
Göran Jansson (m)	16	Margaretha Flodström (s)	31
Johan Hedberg (m)	18	Ingmar Hallenberg (s)	32
Erik Petterson (m)	22	Ingalill Westh (s)	42
Jan Dolk (m)	25	Jan Olsén (s)	48
Camilla Lien 1:e v (m)	50	Andrine Winther (s)	45
Kent Eriksson (m)	26	Roland Ekstrand (fp)	8
Mats von Rothstein (m)	13	Peter Bondesson (fp)	5
Affi Stork (m)	24	Anders Bergman (fp)	6
Mikael Sjökvist (m)	27	Pia Hedström (fp)	7
Sofia Nevalainen (m)	20	Hans Lindqvist (c)	1
Monica Mellin (m)	12	Annette Olofsson Fors (c)	2
Ove Ramel (m)	11	Mats Skoglund (v)	33
Lennart Lönn (m)	14	Helena Valentin (v)	34
Eleonore Peters (m)	19	Yvonne Blombäck (mp)	29
Lars Bryntesson (s)	37	Agneta Eriksson (mp)	28
Annika Andersson Ribbing (s)	44	Klas Ericsson (mp)	30
Jösta Claeson (s)	41	Stefan Dozzi (kd)	3
Johanna Hällén (s)	36	Per-Olof Fransson (kd)	4
Ann-Kristin Särnbrink (s)	39		

HAMNEN

Mottagning för barn,
unga och föräldrar.

Hamnen är en öppen mottagning dit barn, unga och föräldrar kan vända sig för behandling, råd och stöd. Det kan handla om konflikter i hem och/eller skola eller psykisk ohälsa i ett tidigt stadium.

Här finns möjlighet till kontakt med socionomer, psykologer, specialpedagog och psykiater.

Syftet med satsningen, som är ett samarbete mellan Värmdö kommun och Stockholms läns landsting, är att snabbt kunna erbjuda rätt stöd till barn, unga och deras föräldrar.

Hamnen erbjuder:

- Rådgivning/information
- Stödsamtal
- Gruppbehandlingar
- Individuella behandlingar
- Pedagogbedömning
- Föreläsningar
- Föräldragrupper, t ex "KOMET"

Adress: Tyra Lundgrens väg 6, i Gustavsbergs hamn. Drop in: tisdagar kl. 14–19 (stängt 23/12, 30/12 och 6/1),
Telefon: 08-718 74 00, telefontid tisdagar kl. 14–16. Ring för tidsbokning eller för samtal med socionom/pedagog.

VÄRMDÖ KOMMUN

Ny herre på täppan

BILD: POINT BLANK FOTOGRAFI AB JAN HECTOR

Lars-Erik Alversjö, 56 år, från Evlinge på norra Värmdö valdes på kommunfullmäktiges novembermöte till ny ordförande i Värmdö kommunstyrelse från 1 januari 2009. Han är för närvarande också ledamot i kommunstyrelsen och ordförande i ungdoms-, kultur- och fritidsnämnden.

Vad har du för "civil" arbete?

Jag arbetar på Telia Sonera som förvaltningsansvarig inom IT-området, bl a mejlplattformar. Nu tar jag tjänstledigt därifrån.

När blev du intresserad av politik?

På 1970-talet var jag engagerad i MUF och från slutet av 1990-talet när jag flyttade till Värmdö gick jag med i Värmdömoderaterna.

Tvekade du att tacka ja till posten som kommunstyrelsens ordförande?

Nej, det ska bli oerhört stimulerande. Ett sådant erbjudande får man bara en gång i livet.

Vad brinner du för politiskt?

Jag vill vara med och förändra saker och ting särskilt för ungdomarna. Att det finns mycket att göra blev jag varse efter min uppväxt i Hökarängen söder om Stockholm.

Styrkor och svagheter i Värmdö?

Styrkorna är att vi är en tillväxtkommun med nya spännande uppgifter som ska lösas. Så är Värmdö en mycket vacker kommun. Svagheter är att kommunen är ytmässigt stor och att det behövs fullgod i våra kommundelar.

Viktigaste uppgiften?

Att skapa förutsättningar så att VVS-fabriken kan stanna kvar i Gustavsberg. Den är en viktig symbol för vår kommun. En annan uppgift är att vi ska börja diskutera politik på kommunfullmäktigemötena och inte hålla på med processfrågor.

Fritidsintressen?

Idrott, framförallt bandy, veteranfotboll och friluftsliv.

Är ni nöjda nu?

Lars Bryntesson (s),
oppositionsråd.

– Jag vill önska Lars-Erik lycka till och vet att han kommer att behöva det. Han har tuffa utmaningar framför sig, inte minst för att få tillbaka "ordning och reda" i kommunen. Förändringarna i omvärlden, med lågkonjunktur och finanskris, slår hårt och ställer krav på samarbete under resten av mandatperioden, istället för den konflikt-politik som präglat "första halvlek".

Yvonne Blombäck (mp),
gruppledare.

– Miljöpartiet de Gröna hoppas att Lars-Erik Alversjö (m) ska fortsätta den väg Monica Pettersson (m) inlett i sin roll som tillförordnad KSO. Tonen mellan majoritet och opposition är helt annorlunda, viljan till samarbete har ökat. Lars-Erik har inte tillträtt ännu, men vi har stora förhoppningar att det under resten av mandatperioden ska bli mindre prestigepolitik och en tydligare politisk verksamhetsstyrning. Det är avgörande för värmdöbornas välfärd och kommunens långsiktiga ekonomi.

Mats Skoglund (v),
gruppledare.

– Jag gratulerar Lars-Erik Alversjö till uppdraget. Lars-Erik är trevlig och samarbetsinriktad men en tuff förhandlare. Kommunen befinner sig nu i fritt fall med en skuld på ett par miljarder kronor samtidigt som inkomsterna minskar och ett havererat samhällsbyggnadskontor. Jag ifrågasätter om Lars-Erik eller någon annan i alliansen har förmågan att reda ut Värmdös gigantiska problem

Trivsamt boende i Gustavsberg

Farstadal 4

Populära bostäder med närhet till hamnen

I bostadsrättsförening med bra ekonomi får du ett bekvämt boende i omtyckta Farstadal. Lägenheterna har genomgående hög standard med öppna, ljusa planlösningar. Alla lägenheter har en rymlig balkong eller uteplats. Den anrika hamnen i Gustavsbergs Centrum, fritidsbåthamn, bra shopping och trevliga restauranger, når du med en kort promenad.

Storlek:

2-4 rok, 58-116 kvm

Pris:

1 510 000-2 595 000 kr

Månadsavgift:

3 700-6 200 kr

Inflyttning börjar våren/sommaren 2009.

Ring för personlig visning!

Kontakt:

CarinaLindahl, Projektmäklarna i Sverige AB
08-782 85 26 eller 0734-32 60 45
carina.lindahl@projektmaklarna.se

Kvarnberget 2

Småskaligt skärgårdsboende i äldre bruksmiljö

Flytta till ett nytt och bekvämt boende i centrala Gustavsberg. Bostadskvarteret ligger i anslutning till den äldre bebyggelsen i ett lugnt och trivsamt område med närhet till service, kommunikationer, skola och en levande hamnmiljö. Välj mellan traditionella lägenheter, vindsvåningar med takkupor eller etagelägenheter med radhuskänsla.

Storlek:

1-6 rok, 39-135 kvm.

Pris:

1 210 000-3 850 000 kr

Månadsavgift:

2 600-6 300 kr

Inflyttning börjar sommaren/hösten 2009.

Ring för personlig visning!

Kontakt:

Tore Skedelius,
08-782 11 64
tore.skedelius@jm.se

Det gör ont, det gör ont! *sjunger Lena Philipson*

Det gör ont när en ekonomisk standard måste sänkas, brukar jag som budget- & skuldrådgivare säga. När det gör ont i kroppen går vi till vår läkare och får medicin eller kanske en remiss till sjukgymnast, men när det gör ont i plånboken bär vi det inombords. En kollega föreslog nyligen att Vården borde kunna skriva remiss till budget- & skuldrådgivning, likaväl som till en sjukgymnast! Det finns forskning som visar på att människor som är *överskulsatta* har påtagligt sämre hälsa både fysiskt och psykiskt än den med inga skulder – hjärtinfarkter, högt blodtryck, rygg & nackbesvär, gikt, diabetes, depression m. m. En överskulsatt 45-åring är lika sjuk som en 75-åring!

Vi är inne i en internationell finanskris och samtidigt en lågkonjunktur – en recession. Kostnader har stigit för mat, lånekostnader m. m. Med redan tigt ekonomi blir det extra kännbart.

Vilka utgifter går att dra ned på? Vad av det vi valt som guldkant i vår tillvaro har vi möjlighet att välja bort? Hur mycket skall barnen veta om att vi som föräldrar måste dra in på digital-TV kanaler, mobiltelefonsamtal, McDonalds besök och så vidare? Jag tror att det är sådana funderingar som vi alla bär på, och än mer ju mer ont vi har i plånboken.

”Man får skuld på skulden”, sade en skuldsatt man nyligen. Ett misslyckande, och de berättar vi inte så gärna om. Men idag är det alltför många som har skulder! Det är så många som lockats att låna till krediter av de erbjudanden som ofrivilligt dimper ned i vår brevlåda och erbjudanden direkt i vitvarubutiken eller möbelaffären. En kvinna berättade att hennes far alltid hade sagt ”Kreditkort skall man bara ha om man egentligen inte behöver det.” Så klok fader! Betalkort behövs dock idag i samhället och det är svårt att leva helt under min favoritdevis ”Cash is king”, men behöver vi lockas till snabba krediter med höga återbetalningsräntor? Vi lockas av an-

nonserna där 333 kr (per månad under 24 månader) slås upp större än totalpriset 8 000 kr. Krediter beviljas på stående fot efter en snabb kreditansökan med lika snabb kreditprövning. Dessutom erbjuds vi en extra försäkring som vi egentligen klarar oss utan om vi har en vanlig hemförsäkring. Så har vi då lockats till ett antal extra köp med lika många extra försäkringar, och helt plötsligt har vi knappt kvar till mat när räkningarna skall betalas.

Det finns så många som sitter i hus med hög belåning och knappa marginaler för kostnadsökningarna. Hur stor del i skuldsättningen är egentligen den skuldsattes? Är det den skuldsattes fel att banker i USA går i konkurs och att våra banker inte vågar låna ut pengar till andra banker så att räntan höjs? Ja, hur många har inte skulder på grund av samhällssystemets krångligheter? T. ex. den sjukskrivne som får kvarskatt för att Försäkringskassan bara drar 30 procent i skatt, trots att värmdöborna skall betala 33 eller 34 procent!

Min dröm är att det skall bli lika normalt att prata om skulder med våra nära och kära som det är att berätta av vi hade vinterkräksjukan! Okey skuld, men ingen extra skuld! Inget strutsbeteende, utan en tidig kontakt med en budget- & skuldrådgivare.

Det finns hjälp att få! Tyvärr har det varit kö till budget- & skuldrådgivningen, men nu tar vi nya grepp. En till rådgivare har anställts och en assistent. Hela kön har erbjudits en tid och INGEN mer skall behöva vänta! Vi finns onsdagar kl. 13-15 på Mötesplats Värmdö, Skärgårdsvägen 7 för rådgivning utan tidsbokning. Vi kommer att erbjuda privatekonomiska seminarier för allmänheten på Mötesplats Värmdö! Det finns också en idé att vi stöttar skuldsatta att bilda en förening ”Anonyma Skuldsatta”. Vad sägs? Hör av Er till oss om Ni är intresserade!

SUSANNA OSSIANSON
BUDGET- OCH SKULDRÅGIVARE I VÄRMDÖ KOMMUN

Nu är det snart jul och många handlar julklappar till familj och vänner.... men det är inte alltid **julkappen passar**. Du har ingen laglig rätt att byta eller lämna tillbaka en felfri vara. Här är några råd som du bör tänka på innan du handlar.

● Öppet köp och bytesrätt

Öppet köp innebär att du får lämna tillbaka en vara och få igen pengarna inom en viss överenskommen tid. Bytesrätt innebär att du får byta till en annan vara eller få tillgodokvitto inom en viss tid. Butiken är inte skyldig att lämna öppet köp eller låta dig byta en felfri vara. Den bestämmer också hur lång tid du får öppet köp och bytesrätt. **Fråga alltid vad som gäller innan du köper något. Vid byte och öppet köp ska alltid originalförpackning finnas med.**

● Garanti

Det finns ingen lag som säger att säljaren är skyldig att lämna garanti på en vara.

En garanti innebär att säljaren ansvarar för att varan fungerar under hela garantitiden. Tiden kan variera. När en garantitid på ex 1 år har gått ut så har du fortfarande reklamations-tid kvar enligt lagen.

● Reklamation

Enligt konsumentköplagen har du 3 år på dig att klaga om det är fel på en vara. Ett fel som visar sig inom 6 månader från köpet antas vara ett ursprungligt fel om inte säljaren kan visa något annat. Efter 6 månader är det du som köpare som måste visa att felet fanns från början. Har säljaren lämnat garanti behöver du under garantitiden inte bevisa att felet är ett ursprungsfel. Reklamera först till säljaren. Kommer ni inte överens, kontakta **din kommunala konsumentvägledning. I Värmdö ringer du tel: 08-570 470 70.**

● Kvitto

När du handlar på öppet köp, vill byta en vara eller reklamera, måste du kunna visa att du vänder dig till den butik där du köpt varan. Enklast visar du det genom ett kvitto. **Spara därför alltid kvittot.**

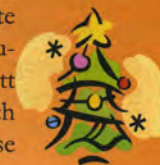
● Extra försäkring

När du köper t ex TV, dvd eller dator föreslår säljaren ofta att du ska teckna en extra försäkring. Argumentet brukar vara att varan är så dyr att reparera om den går sönder. Extra försäkringar är ofta en dålig affär. Du måste bestämma dig för om du vill teck-

na försäkringen redan i butiken och kan sedan inte ångra dig. Be att få erbjudandet med dig hem så att du kan fundera i lugn och ro, då hinner du också se efter vilket försäkrings-skydd du redan har.

En variant av försäkring som ofta erbjuds är ”otursförsäkring”, om du t ex tappar TV:n i golvet eller spiller kaffe på tangentbordet. Du kanske redan har en sådan tilläggsförsäkring i din hemförsäkring, ofta benämnd ”Allrisk”. Det som skiljer detta tillägg mot extra försäkring hos säljaren är självriskan, men då gäller hemförsäkringen för de flesta saker som din familj har hemma, inte bara TV:n eller tangentbordet. Ta därför först reda på...

- Hur lång är garantin?
- Vad ingår i hemförsäkringen?
- Vad ingår i den extra försäkringen?
- ingår ”allrisk i mitt bankkort?
...och kom ihåg att:
- Garantier får inte innehålla självrisk
- Man har rätt att reklamera en felaktig vara inom 3 år

MARGARETHA FERNQVIST
KONSUMENTVÄGLEDDARE I VÄRMDÖ KOMMUN

Vägar ur skuldfällan

– Det går alltid att ta sig ur en skuldsituation. Hur tung den än verkar vara, säger Susanna Ossianson, budget- och skuldrådgivare i kommunen. Det visar inte minst alla ärenden hon har hanterat genom åren i Värmdö.

Den som är satt i skuld är inte fri, har blivit ett slitet uttryck från en f.d. statsminister. Men frågan har en bister realitet också här i Värmdö. Det vet Susanna Ossianson och Ann-Christine Jansson, som arbetar i kommunen med budget- och skuldrådgivning på socialkontoret. Dagligen blir de kontaktade av folk som hamnat i ekonomiska bekymmer.

Orsaker till ekonomiska problem kan vara många men det finns alltid lösningar.

– Viktigt är att komma in tidigt, säger **Susanna Ossianson**, med många års erfarenhet av dessa frågor i Värmdö. Hon pekar på sina fem välfyllda lådor med avklarade ärenden. För närvarande arbetar hon med ett 50-tal ärenden och hänvisar att kontoret redan löst 152 ärenden som berör 127 hushåll men att det fortfarande står 75 i kö. **Ann-Christin Jansson** och Susanna Ossianson har erbjudit samtliga i kön en tid under november. Förhoppningen är att **INGEN** i Värmdö kommun ska behöva vänta för att få råd och stöd av dem.

– Även om det syns hopplöst hjälper det ofta med att kunna visa att det faktiskt går att få ett slut på skuldsättningen. Det går alltid att ta sig ur situationen, hur mörk den än ser ut att vara, säger hon hoppigvande.

Ann-Christin Jansson förstärker nu budget- och skuldrådgivningen i kommunen och ingår i projektet Vägar ur skuldfällan.

Därför har Susanna Ossianson tagit initiativ till ett utvecklingsprojekt om just budget och skuldsanering. Denna gång med stöd från Landstingets Folkhälsoanslag och Konsumentverket. Det har nu öppnat för en efterlängtat personalförstärkning. Ann-Christine Jansson har anställts och verksamheten kan nu utvecklas betydligt. Med rubriken "Vägar ur skuldfällan" ska de båda i projektform arbeta med handledning och metodutveckling till övriga medarbetare i budget- och skuldfrågor.

– **En tidig upptäckt** och insats för personer som är på väg in i en skuldfälla är en verklig vinnarfråga för alla, konstaterar Ann-Christine Jansson. Hon vet också vad hon talar om med många år i branschen, bland annat i Huddinge kommun som hon närmast kommer ifrån.

– Det handlar om att lära ut hur du ska möta skuldsatta människor i den sociala verksamheten. Det kan vara utmätningar och andra skuldbördor som tar sig uttryck i fysiska eller psykiska åkommor som någon söker för, berättar de. Då är det viktigt att se sambanden. Idag kan eller hinner inte kuratorer och annan vårdpersonal hantera detta. Det är här som projektet kommer in och förmedlar kunskap och färdigheter i budget- och skuldrådgivning. Tanken är helt enkelt att fler ska kunna ta sig an den här typen av frågor.

På mötesplats Värmdö, plan 2, Skärgårdsvägen 7 i Gustavsbergs centrum kommer rådgivarna att finnas tillgängliga för besök utan tidsbokning – onsdagar kl 13-15. Också konsumentvägledare kommer att vara tillgängliga på Mötesplats Värmdö.

– Här kan det bli föreläsningar och informationsmöten, exempelvis med kronofogdemyndigheten och liknande. Också andra medarbetare på Kommuntorget som hanterar mycket av konsumentrådgivningen, hoppas Susanna Ossianson som är projektledare för det hela. Ytterligare en del i projektet är att ta fram praktiska och konkreta dokument, mallar och checklistor som kan spridas och användas.

Värmdö Journalens redaktion
önskar läsarna

**GOD JUL
& GOTT NYTT ÅR**

Arbete för en sjöledning som ska anslutas från Tjustvik över Baggensfjärden till Kil i Nacka. BILD: IW

Vad händer här?

Anslutningen av kommunens avloppssystem till reningsverket Käppala i Lidingö börjar nu synas. Många har undrat vad som pågår vid Skräddarviken utmed Gamla Skärgårdsvägen vid Ekedal i Gustavsberg? Där svetsas det och hamras nästan dygnet runt. Svaret är att det används som monteringsplats för den sjöledning som ska bogseras ut och anslutas från Tjustvik, över Baggensfjärden, till Kil i Nacka. Det som en etapp av de omfattande ledningsdragningarna runt om i Värmdö och Nacka. Entreprenör för denna del är Fog Dyk AB, som monterar rören, bogserar ut dem, och sänker dem till botten.

Mer information om hela projektet finns på kommunens hemsida: www.varmdo.se

Ny planarkitekt i Värmdö

Lena Nordenlöv

Lena Nordenlöv är ny planarkitekt på samhällsbyggnadskontoret i Värmdö kommun. Hon kommer närmast

från arkitektkontoret Arken SE.

Varför vill du arbeta i med planering i Värmdö?

– Det är en intressant kommun därför att det händer så mycket. Värmdö står inför stora förändringar, det är ett enormt tryck på kommunen pga den stora inflyttningen och permanentningen av sommarstugebebyggelsen. Dessutom ska hela centrum och fabriksområdet förnyas och förändras.

Mario's Städservice Rent ut sagt!

- Allt i företags- och bostadsstädning
- Fönsterputs
- Trappstädning
- Flyttstädning

Tel/Fax: 08-570 358 42
Mobil: 070-524 66 49
E-post: m.panaifo.g@telia.com

Hus sökes!

Villor, fritidshus, sjöställen, kedjehus, radhus, tomter

Vi har nu mycket stor efterfrågan på alla typer av fastigheter inom Värmdö och Nacka kommun.

- Prisgaranti och en omfattande marknadsföring
- Fri värdering och juridisk rådgivning
- Snabb, effektiv, diskret och personlig handläggning
- Alla prislägen av stort intresse, även exklusiva sjöställen
- Se vår hemsida www.husnet.nu

Värmdö Mäklarbyrå

Aukt. Fastighetsmäklare Etabl. 1978

Kontor Värmdö: 571 686 00 • Kontor Stockholm: 722 03 22
• www.husnet.nu

VÄRMDÖ ARKITEKTER

Det lokala, personliga arkitektkontoret.

Värmdö Arkitekter AB
Tyra Lundgrens väg 6
Gustavsbergs hamn

Vi erbjuder alltid en första gratis konsultation.

Eva Lindström A msa
070 496 93 53
Lotta Stokstad A msa
070 415 89 27

www.varmdoarkitekter.se

EXBO

Örhammar Mäklartjänster AB

Rekommenderade Mäklare • 0708-16 88 85

SÄLJTANKAR =
FRI VÄRDERING

08-571 688 85

Aukt. Fastighetsmäklare
Clarence Örhammar

www.exbo.se

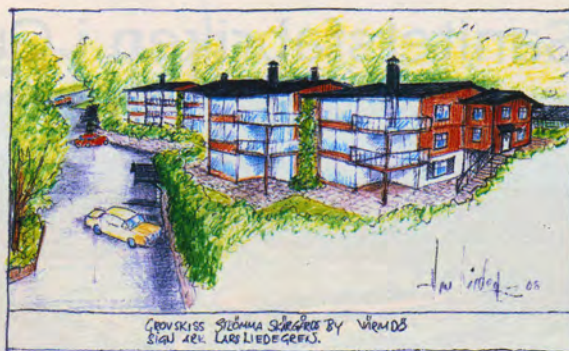
Gustavsbergs Centrum behöver en ansiktslyftning anser många.

Nystart med planeringen av Gustavsbergs centrum

Kommunstyrelsen i Värmdö har beslutat tillsätta en politisk styrgrupp som ska följa arbetet med planeringen av Gustavsbergs centrum, inklusive parken nedan för kyrkan, den så kallade Domusparkeringen och norra Kvarnberget utmed Bagarvägen. Styrgruppen har en parlamentarisk sammansättning.

Projektet "Hela Gustavsberg" har pågått under flera år, bland annat med fyra arkitektförslag. Flera delområden är också föremål för konkret detaljplanering. I ett så kallat start PM föreslås nu att den mest centrala delen, med själva centrum, park, trafiklösningar, parkeringar, bussterminal och ny bebyggelse ska planeras så att en helhet kan skapas. Kommunstyrelsen sände också med till den politiska projektgruppen att väga in tidigare beslut i kommunfullmäktige om "spårbara" samt fördelningen mellan olika upplåtelseformer i den tillkommande bostadsbebyggelsen.

I gruppen ingår följande politiker: Peter Frej (m) sammankallande, Ursula Magnusson (fp), Lars Alenfalk (c), Diana Zetterberg Rogers (kd), Annika Andersson Ribbing (s), Yvonne Blombäck (mp) samt en representant från (v) som är vakant. Sammanträdena har redan inletts.

Idé om nya exklusiva hus i Strömma

Mitt i rådande finans- och byggkris skissar arkitekten och idégivaren Lars Liedegren på ny bebyggelse i Strömma. Idén är att bygga femton exklusiva bostadsrättslägenheter i tre huskroppar på höjden strax söder om Strömma krog. Läget är onekligen väl valt i det gamla Strömmasamhället med närhet till service och kommunikationer. Men också till vattnet och den vackra Strömma kanal med all båttrafik.

Husen som byggs i tre plan får en öppen och luftig planlösning med öppen spis, generös balkong eller uteplats med utsikt över kanalen. De välutrustade köken och badrummen får senaste teknik och material och ska följa dagens tuffa miljökrav. Det gäller också uppvärmning och återvinning. Hissar och loftgångar gör projektet även lämpligt för rörelsehindrade. Tanken om en egen läkarstationspraktik finns också med bland idéerna. Exteriört eftersträvas en gammaldags skärgårdsstil med faluröda trähus och svarta knutar. Husen ska placeras i zickzack, åt väster - "mot solnedgången".

Det är kommunens utbyggnad av vatten- och avlopp som öppnar möjligheter till ny bebyggelse i Strömma. Fast från idé till verklighet är det en lång resa. Först ska vatten- och avloppsutbyggnaden ligga klar, sedan ska området detaljplaneras och först därefter kan ett eventuellt byggande ske. Så det lär knappast hända något de närmaste åren. Och ännu finns inga beslut i kommunen om detta projekt.

Lisa och sambon Daniel flyttar in i en tvåa hos VärmdöBostäder på Rekordvägen i Farstadal, Gustavsberg.

BILD: IW

Fullt flyttbestyr i Farstadal

I månadsskiftet oktober/november blev de första av VärmdöBostäders hyresbostäder på Rekordvägen i Farstadal, Gustavsberg inflyttningsklara. Inflyttning i övriga pågår och blir klar i januari 2009.

Unga paret Lisa och sambon Daniel är två av de nya hyresgästerna.

– Vi ska bo i en tvåa på andra våningen, lägenheten verkar bra och det ska bli spännande. Vi kommer från en mindre lägenhet i ett annat område här i Gustavsberg.

Madeleine och Robin, som också tillhör de unga nya hyresgästerna i Farstadal, flyttar in i sin allra första gemensamma lägenhet, en tvåa. Dom tycker att de ska bli kul men att hyran är lite väl hög.

Farstadal ligger mitt emellan Värmdö Marknad och Gustavsberg Hamn. VärmdöBostäders lägenheter, 58 till antalet, ligger i tre fyrplanshus. Det är tio ettor, 24 tvåor

och 34 treor. Uppvärmning sker via fjärrvärme med värmeåtervinning. Alla lägenheter har balkong eller uteplats. Parkeringsplatser finns för uthyrning. Lägenheterna har parkettgolv i alla rum, helkaklade väggar i badrum, kodlås till entrédörr och postbox i trapphusentrén. Till varje hus finns ett separat barnvagn/cykelförråd.

Månadshyran (exkl hushållsel) för en etta på 38,1 kvadrat är 4 770 kr, en tvåa på 54,9 kvadrat 6 785 kr och en trea på 66,4 kvadrat 7 950 kr.

Farstadalsområdet har, förutom VärmdöBostäders hyreslägenheter, ca 250 bostadsrätter i flerbostadshus som uppförts av JM AB.

VärmdöBostäder är ett kommunägt bostadsföretag i Värmdö och har idag ca 2 000 lägenheter i Gustavsberg, Ingarö, Stavsnäs och Djurö.

Sanitetsfabriken i Gustavsberg kan bli bostäder

"Vision Gustavsbergs Hamn. Flygfoto, fotomontage." Tänk bostadsbyggelse.

Arbetet med att omvandla fabriksområdet i Gustavsberg har inletts genom beslut i Värmdö kommunstyrelse under november 2008. Ge-

nom beslutet, i ett så kallat start PM för "detaljplanering av Gustavsbergs fabriksområde", inleds det hela. Förslaget har varit omdiskuterat eftersom fabriksägaren, Villeroy & Boch Gustavsberg AB, anser det som en förutsättning för att kunna flytta fabriksstillverkningen och därmed dess överlevnad i Gustavsberg.

Det politiska ställningstagandet som nu gjorts innebär att området ska planeras för bostäder och verksamheter samt att länka samman det hela med hamnområdet och övriga delar av centrala Gustavsberg som också planeras. I det gamla industriområdet kan det exempelvis finnas utrymme för närmare 1 000 nya bostäder. Tidsaspekten är att under hösten 2009 komma fram till förhandlingsresultat och politiska beslut om fortsatt inriktning och omfattning av planarbetet.

Projektet är omfattande och hänger ihop med många andra planer och ambitioner som finns inom och utanför planområdet. Exempelvis frågor om skyskrapa, spårbilar, olika upplåtelseformer i boendet, trafikallsträng, miljö och gestaltning. Rimligen kommer dessa planer också att mötas av synpunkter från allmänheten.

TEXT: CH

"Skärgård i expansion" – fråga som engagerar

"Skärgård i expansion" var titeln för den konferens som Värmdö skärgårdsråd anordnade i Gustavsbergsteatern den 12 oktober. Dagen bjöd på många intressanta talare och alla först blev Pia Enochson med erfarenheter från Glesbygdverket och Myndigheten för Skolutveckling hade tagit upp en norsk rapport som gjorts på glesbygdselever. Små skolor kan fungera alldeles utmärkt, barnen får god social kompetens vad gäller att umgås med kompisar i andra åldrar och även med vuxna. Kunskapsmässigt håller man jämna steg med konventionella skolor men barnen blir ofta bättre på att arbeta självständigt och får ett entreprenöriellt förhållningssätt till hur arbetet ska genomföras. Pia avslöstes av

Landshövding Per Unckel.

Ronny Karlsson från distansskolan Sofia Distans. Ronny berättade att denna skola funnits i många år och tidigare mest fokuserat på svenska elever som av olika skäl bor utomlands. De har genom distansskolans förtjänst kunnat gå i svensk grundskola och få svenska slutbetyg. Skolan utbildar årskurs 6-9 och har en välutvecklad pedagogik som man

visade några talande exempel på. Eleverna har också kontinuerlig kontakt med både lärare och kurskamrater via datorn och studieresultaten är för det mesta goda. Skärgårdsskolans rektor, Janne Hallerstedt, blev klart intresserad och ville diskutera speciella skärgårdslösningar med föredragshållaren i pausen så kanske kommer den här pedagogiken att dyka upp i någon skärgårdsskola så småningom.

Waxholmsbolagets nya VD, Eva Stenberg, berättade om Waxholmsbolagets utveckling och framtidsplaner. Rune Wikström informerade om allemansrätten och Djurö Byalag berättade om sitt projekt Vasakungarna. Landshövding Per Unckel och landstingsrådet Gustav Andersson deltog

Landstingsrådet Gustav Andersson (c). (Bild från annat tillfälle.)

också och de berättade om sin syn på aktuella skärgårdsfrågor och även om planerna på att samla skärgårdsfrågorna i ett eget forum för att slippa det "stuprörstänk" som finns idag. Arbetet med hur detta forum ska se ut och fungera pågår och det kommer att hållas ett möte i januari där man ska försöka dra upp riktlinjerna för detta spännande projekt.

TEXT: AGNETA ÖSTERMAN

Ridning utomhus – fråga som engagerar

Vi ringer upp Annelie Engemoen, som ansvarade för Vision Häst Värmdös möte om ridvägar och ridning på annans mark den 15 oktober för att höra hur det gick.

– Bra! Det var bra uppslutning från olika grupper; boende, markägare, ryttare och stallansvariga och det är ju grunden för en god dialog och samarbete framöver.

– Det blev tydligt hur skilda

upplevelserna var beroende på i vilken situation man befinner sig och det var väldigt bra för alla att få höra dem. Det ledde genast till större förståelse och konstruktiva diskussioner hur frågan kan lösas på olika platser.

Vad händer nu då?

– Nästa steg blir att vi ska göra en plan för 2009 med samarbete med kommunen om ridvägs-

pengarna som nu finns i budgeten. Vi behöver tillsätta en eller flera arbetsgrupper. Det är viktigt att alla parter finns med i de grupperna så vi hoppas att alla intresserade sänder ett mail till info@visionhastvarmdo.se och skriva "ridvägar" i ämnesraden eller ringa på 08-570 101 64 och anmäla sig.

– Vi inbjuder också till ett nytt möte om ridvägar och ridning på annans mark torsdag 5 feb-

ruari. Mer information om mötet kommer att finnas på www.visionhastvarmdo.se, avslutar Annelie Engemoen.

TEXT: BW

Artilleriställning kan bli vackert bostadsområde

Den före detta försvarsanläggningen Torsberg vid Hemmesta vägskäl kan utvecklas till ett modernt och vackert beläget bostadsområde. Det anser tre driftiga entreprenörer i Värmdö som nyligen köpt marken. I avvaktan på kommunala beslut i planfrågan vill de nya markägarna, Hemmestaberg AB, kunna nyttja och bygga till befintliga byggnader för lager och förråd.

Marken inom Torsbergsområdet håller på att iordningsställas.

Torsbergsområdet ovanför Hemmesta vägskäl har varit en het politisk fråga i Värmdö. Marken som omfattar ca 88 000 kvadratmeter innehåller bland annat ett bergtrum som sedan 1916 varit avsett för artilleri och fältsjukhus. Det har nu avvecklats av försvaret och utbjöds till försäljning av Fortifikationsverket. Kommunen hade möjlighet till förköp för knappt fyra miljoner kronor men tog inte ens upp frågan. Istället gick marken ut på öppna marknaden för anbud, 33 sådana kom in.

Tre Värmdöföretagare, **Roger Antfolk**, **Kent Eriksson** och **Peter Blomqvist**, som gått ihop i bolaget Hemmestaberg AB lade

bästa budet och kunde ropa in det hela för drygt 12 miljoner kronor.

– **Området ligger** bra till och bör kunna utvecklas till något fint, tycker de nya markägarna. Först funderade vi på att göra ett industriområde, för det behövs i Värmdö. Men nu när vi ser det fina läget, utsikten och närheten till övrig bostadsbebyggelse har vi tänkt om, berättar Roger Antfolk.

– **Vi har en vision** om att bygga ca 200 bostäder, kanske med mindre lägenheter för ensamhushåll i kombination med andra verksamheter, resonerar de i sina första skisser som Peter Blomqvist håller på att ta fram. För det

Tre driftiga entreprenörer i Värmdö vill utveckla Torsberg vid Hemmesta vägskäl. Övan fr.v: Kent Eriksson, Roder Antfolk och på bilden t.h Peter Blomqvist.

krävs naturligtvis en planläggning och det kan ta tid, suckar Kent Eriksson. Men, säger de, vi ser projektet som långsiktigt.

Under tiden ska marken iordningsställas, olika farligheter tas bort och skyddsvallar läggas upp. Några av de befintliga byggnaderna kan också komma till användning och kompletteras med några hallar för lager och förråd. Exempelvis ska en av försvarets förrådsbyggnader göras om till föreningslokal/motorgård av föreningen Rough Stuff Cruisers Wermdö.

– Det kommer att bli en träffpunkt för alla som är intresserade av amerikanska veteranbilar. Det finns ingen sådan samlingsplats på den här sidan av Stockholm. Vi räknar med att ha lokalen klar till nästa vår, berättar föreningens ordförande **Steve Englund**,

idag med ett 20-tal medlemmar som hjälper till med bygget.

Roger Antfolk har bott i Evlinge sedan 1970-talet, kommer ursprungligen från Stockholm, har företaget Värmdö El & Fastigheter AB. Han har byggt upp företagsbyn Magneberg där han är hyresvärd till ett 30-tal företag

Kent Eriksson har företaget Kentas Last & Schakt AB. Det bedriver entreprenadarbeten inom främst transporter och schaktarbeten. Han har sina rötter i Nysved på Värmdö.

Peter Blomqvist, uppvuxen i Värmdö äger företaget Från Golv till Tak.

UPPLANDS SVETSSERVICE AB

Åvägen 3-5 Box 97 139 22 Värmdö

08-571 685 00

E-post: usvets@telia.com

MASKINMONTAGE MEKANISK. VERKSTAD

Vi tillverkar rostfria detaljer för båtar

Nytt callcenter på Möja?

För några år sedan lades Folksamkontoret på Möja ned. Flera personer blev av med sina jobb och ön blev av med en omtyckt arbetsplats. Men nu finns det långt gångna planer på att dra igång en liknande verksamhet, fast med en mer turistriktad servicefunktion.

Den ekonomiska föreningen Öppen Skärgård har numera ett helägt dotterbolag – Visit Skärgården – som huserar i det gamla Celsinghuset på Strandvägen i Stockholm. Härifrån ska besökare slussas till rätt besöksmål i skärgården och härifrån ska mängder av information distribueras och hitta rätt. Naturligtvis behöver man då ett callcenter som kan svara på alla frågor, och lika självklart ska ett sådant callcenter placeras i skärgården för att skapa jobb även för de som inte är direkt involverade i besöksnäringen.

Sedan några månader pågår därför en inventering av resurser på Möja. Finns det tillräckligt med arbetskraft, finns lokaler, finns tillräckligt bra uppkopplingsmöjligheter? Frågetecknen var många i början, men har blivit allt mer till utropstecken och förhoppningsvis kommer man att dra igång verksamheten i början av 2009.

I skrivande stund väntar man på offerter från några lokaluthyrare. Tekniklösningen är på gång. Man kommer att använda sig av så kallad IP-telefoni och wimax-uppkoppling via radiolänk samt en avancerad telefonväxel. De tekniska lösningarna utarbetas tillsammans med Nilings på Ljusterö. Fjorton personer har redan anmält intresse för att arbeta med detta, några vill jobba från andra öar än Möja så

– Kommer det här igång så blir det ett stort lyft för hela ön, säger Lena Lindblad (t.v) och Carina Aronsson.

lösningar för detta ska också tas fram. Ingenting är omöjligt.

– Kommer detta igång så blir det ett stort lyft för hela ön, säger **Carina Aronsson**, som själv bor på Granholmen men just nu jobbar på Möja förskola. **Lena Lindblad** håller med och konstaterar också att det faktiskt kan bidra till utflyttning av barnfamiljer om det skapas den här typen av arbetstillfällen.

– De som är hantverkare har ju hur mycket att göra som helst, men det behövs ju andra typer av jobb också, säger Lena, och lägger till med ett skratt – för oss tjejer, alltså!

Projektet har fått en hel del uppmärksamhet och glädjande nog finns redan ett par externa aktörer som är intresserade av att utlokalisera telefonitjänster i det blivande callcentret. På sikt hoppas man också kunna fungera som mänskliga telefonsvarare åt små skärgårdsföretag. Många är ju kombinationsföretagare och har inte alltid själv möjlighet att ta emot bokningsförfrågningar och annat. Ju fler uppdrag och uppdragsgivare som kan kombineras, desto stadigare kommer verksamheten att stå. På sikt är det meningen att den ska drivas i eget bolag och förhoppningsvis blir det också liknande callcenter i både södra och norra skärgården. Men på Möja hoppas man alltså komma igång redan under våren 2009.

TEXT & BILD: AGNETA ÖSTERMAN

Kanholmsfjärdens

MARINA

VOLVO
PENTA

MERCURY
MerCruiser

- Service
- Installation
- Försäkringskadereparation
- **NYHET** - E-handel
- Motorer & Reservdelar
- Sommar och vinterplatser

www.kanholmsfjardensmarina.se
08-571 631 64

MARKARBETEN • TOMTPLANERING • DRÄNERING

ÄVEN FÖRSÄLJNING AV: JORD • KROSS • SAND
GRUS • GRÄS • FYLLNADSMASSOR

Maskiner från 1,5 - 35 ton • Kranbil med gripskopa

TEAM
KENTAS

LAST & SCHAKT AB • TEL 08-570 224 43 • Bil. 0708-11 37 23

www.kentas.se • Älvsbyvägen 5 • Värmdö • info@kentas.se

Välbesökt och inspirationsgivande träff med kvinnliga förebilder.

BILD: IW

Glatt mingel med ambassadörer

Nutek* har på regeringens uppdrag valt ut 800 kvinnliga ambassadörer. Åtta av dessa finns i Värmdö. Ambassadörerna ska vara förebilder för kvinnors företagande. De ska inspirera andra, berätta sin historia och dela med sig av sina erfarenheter som företagare. De ska bidra med att avdramatisera eget företagande som yrkesform, men förmedla en realistisk bild av livet som företagare och vägen dit. Syftet är att bidra med ökade kunskaper om vad företagande innebär och att inspirera andra kvinnor och flickor så att de ser företagande som ett möjligt val. Uppdraget som ambassadör sträcker sig till 31 december 2009.

Värmdöambassadörerna inbjöd i november de som funderar på eller nyligen har startat företag i Värmdö till mingel i Gustavsbergs Porslinsmuseum. Ett 30-tal hörsammade inbjudan. Ambassadörerna presenterade sig själva och ideer bollades. Av den rådande finanskrisen fanns inte ett spår. Här rädde glädje och framtidstro.

Värmdöambassadörerna är:

Elvy Ljungberg, Human Consulting Sweden AB

Gunilla Holma, Minnehaha AB

Mona Berggren, Ido AB

Sofia Cerne, Kerasos Kb

Stina Juhlin, Myra Industriell Design AB

Wanja Bellander, Binnova AB

Vera Berg Rynefelt, ReAd AB.

– Det finns ett stort behov av att träffa andra företagare. Både de som är ganska nya som företagare och de som drivit verksamhet i flera år har ett utbyte av att ses. Nya idéer väcks och många får en extra kick av mötet som gör att de bestämmer sig för att ta nästa steg och verkligen köra igång ett företag säger Värmdös näringslivschef **Birgitta Hansson**.

Två av deltagarna på träffen: T.v. Stina Juhlin har företaget Myra Industriell Design AB som arbetar med industri- och interaktionsdesign.

Sofia Cerne, som har företaget Kerasos Kb, är också rådgivare och informatör på NyföretagarCentrum Nacka-Värmdö-Tyresö.

– Jag träffar blivande företagare och hjälper dem vidare och berättar för dem om NyföretagarCentrums verksamhet, säger Sofia Cerne.

*Nutek är Sveriges centrala näringslivspolitiska myndighet. Myndigheternas uppgift är att stärka näringslivet i hela Sverige genom att bidra till fler nya företag, fler växande företag och fler starka regioner. Myndigheten leds av dess tf generaldirektör Sune Halvarsson.

Bygg väderkvarnar!

Professor Kaj Mickos föreläste om innovationer och utveckling.

På FrukostAkademin möte i Nacka Strand november var åhörarskaran stor. Talare var **Kaj Mickos**, professor på Mälardalens högskola, som är mycket framstående inom forskning kring innovation och utveckling. Föreläsningen var synnerligen uppskattad och ledorden var att nutidens människor har behov av att vara föränderliga. Idag går kunskapen i första hand på export och inte

själva varorna. Det är dags för västvärlden att inse att det inte går att vara monokulturell i dessa frågor när många i östvärlden är multi-kulturella. "Det är inte den starkaste eller den mest intelligenta som klarar sig bäst, utan den som kan anpassa sig" som Darwin sa. Mickos citerade även Mao "När det blåser stormvind ska man inte bygga vindskydd utan väderkvarnar", vilket betyder att man ska dra fördelar ur situationen som den är.

Mickos framhöll att de tre viktigaste sakerna för förnyelse är att innovera, imitera och invadera. Som exempel räknade han upp Ryanair, Ikea, HM med flera. Dessa företag har tagit en redan existerande bransch och invaderat den till nivåer som tidigare varit okända. För att en innovation ska bli lönsam krävs det samarbete

– Ingen kan göra allt, men alla kan göra något.

På FrukostAkademin fanns också **Lina Wallin** och **Sara Kristensen** från Skuru IK Handboll plats. De berättade lite om handbollsklubbens framsteg samt uppmanade besökarna att skänka en slant åt föreningen.

Sara och Lina från Skuru IK Handboll berättade om klubbens framsteg.

FrukostAkademin är ett samarbete mellan Företagarna Nacka-Värmdö, Handelskammaren Nacka-Värmdö, Nacka kommun, Värmdö kommun och Skuru IK Handboll. Mötena arrangeras ungefär en gång per månad med företagare inom Nacka och Värmdö samt inbjudna föreläsare.

TEXT: NORA JONSSON
Praktikant på Värmdö Journalen

Det bästa är chansen att nätverka och skapa kontakter

Värmdös traditionella Företagarträff ägde i år rum på Säby Säteri, Ingarö. Välbesökt och som vanligt med ett spännande program. Ett 50-tal företagare, kommunala tjänstemän och politiker deltog under den 5 timmar långa sittningen.

– De bästa med företagarträffen är chansen att nätverka och skapa kontakter, menade flera av företagarna.

Björn Jakobsson berättade om den planerade konsthallen på Hålludden och företaget Baby-Björn.

Patrik Kalsson från Svenskt Näringsliv i talarstolen.

Prao är viktigt och kul. Totta Hallgren (t.v), Malin, elev från Hemmestaskolan och Yvonne Strömgren-Svenzon, studie- och yrkesvägledare, Hemmestaskolan informerade.

BILD: BW

Näringslivssamordnaren Joakim Lindqvist tar emot på Jobbforum.

BILD: IW

Välbesökt Jobbforum

På Mötesplats Värmdö, Skärgårdsvägen 7 i Gustavsberg arrangerades JobbForum 2008 av Värmdö Matchning. Forumet är en plats där företag som är i behov av personal möter arbetssökande. Smidigt, enkelt och kostnadsfritt fick de en chans att synas och träffa människor som kan vara av intresse för dem inför anställningar.

Arrangemanget som hölls den 28 november kl 13-15 och var mycket välbesökt.

Värmdö Matchning är namnet på en metod som underlättar för företag att rekrytera personal och gör det lättare för människor att komma in på arbetsmarknaden.

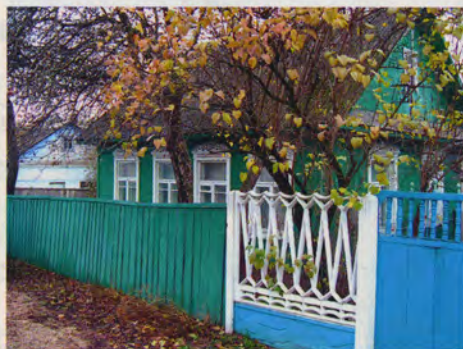
– Vi anordnar skraddarsydd utbildning och matchar arbetssökande till lediga arbeten, säger Värmdös näringslivssamordnare Joakim Lindqvist.

Värmdö Föreningsråd söker utvecklingspartner i Vitryssland

Länsbyggerrådet, Stockholm, har fått förstudiepengar från Forum Syd, SIDA, för arbete med demokratiseringsprocesser i Vitryssland. Arbetet med förstudien innebar bl a en resa till Vitryssland i oktober 2008, där Värmdö Föreningsråds styrelseledamot i LBR, Lotta Johansson, deltog för att hitta partners till utvecklingsprojektet. Forum Syd arbetar sedan tio år tillbaka med att stödja civilsamhället i Vitryssland som betraktas som den sista diktaturen i Europa. Det politiska förtrycket försvårar organisering och samhällsengagemang och de lokala utvecklingsgrupperna har svårt att bygga nätverk.

– **Vi tog** med oss kläder från VFR – DONA till två kooperativ för handikappade ungdomar i Brest, varma tröjor, jackor och jeans packade i fyra stora Mickey Mouseväskor. Det var en mycket uppskattad gåva.

– **CSI – Center Social Innovation Belarus**, det ryska namnet för Vitryssland, var värd för besöket. CSI arbetar med lokal hållbar utveckling i Vitryssland, stöttar lokala utvecklingsgrupper och är en av få organisationer som har kontakter utanför landet. Verksamheten betraktas med viss skepsis och medlemmarna är ständigt kallade till regimen för att redogöra för sitt arbete.

CSI:s kontor i Minsk, CSI var värd för vårt besök.

– **Vi besökte** bl a en förening i Gantsevichy, 15 mil söder om huvudstaden Minsk, som ger ut landets enda fristående tidning. De arbetar för en liten lön, tidningen distribueras av frivilligarbetare då den inte får säljas i affärerna. Behovet av att lära sig hur lokaltidningar arbetar i det fria Europa är stort och i det fortsatta projektarbetet ska vi försöka lösa det med studiebesök från journalister som kan hjälpa redaktionen.

– **I södra Vitryssland**, nära gränsen till Ukraina, träffade vi en hembygdsförening som vill utveckla sin stad Turov genom agro- och ekoturism. Några mil västerut ligger Stolín, där finns en föräldraförening för handikapp-

pade barn som startat företag där man syr sängkläder, dukar, arbetskläder och tillverkar halmslöjd, korgmöbler och keramik. Allt för att de handikappade ungdomarna ska ha en chans att försörja sig.

De föreningarna behöver hjälp med att hitta varandra i nätverk och rent praktiska idéer med hur vi i föreningslivet bl a på Värmdö arbetar med lokal hållbar utveckling.

I maj 2009 kommer Länsbyggerrådet att söka pengar för ett projekt med föreningslivet i Vitryssland via CSI.

Ovan t.h.: Birgitta Israelsson, som gjort uppsatsen om DONA social redovisning, står med de fyra kassarna kläder från DONA till de handikappade ungdomarna i Brest.

TEXT & BILD: LOTTA JOHANSSON

Annons

NYTT FRÅN VÄRMDÖ FÖRETAGARFÖRENING

Värmdö Företagarförening – Din lokala företagarsorganisation är en oberoende, ideell näringspolitisk organisation med uppdrag att främja företagsamhet i Värmdö kommun.

• Nya medlemmar:

- FUNDERA, Värmdö
- Fågelbro korthålsbana, Värmdö
- CB Rörservice, Värmdö
- SOL Consulting, Värmdö
- Värmdö Försäkringsrådgivning AB, Ingarö

• Ordförande har ordet

Inledningsvis vill styrelsen tacka Per Frivall för hans engagemang i styrelsen. Vi beklagar djupt hans bortgång tidigare i höst.

I september fick alla medlemmar enkät med olika frågor gällande utveckling av föreningen. Styrelsen tackar alla medlemmar som har skickat in svar på enkäten.

Utvärderingen kommer att användas vid planeringen och strukturering av styrelsens arbete under det kommande året.

Korta reflektioner kring enkäten: De flesta medlemmar tycker att föreningen ska hjälpa till att utveckla den lokala marknaden, främja entreprenörskap och engagera sig i företagspolitik. Vi återkommer!

Christer Anderstedt tf. ordförande VFF
Tel 0707-95 55 50
christer.anderstedt@pandareklam.se

• Tillsammans är vi starka!

Vi samverkar med kommunen och andra aktörer för att företagandet i Värmdö kommun ska vara så enkelt och framgångsrikt som möjligt. Vi finns bl.a. representerade i kommunens **Näringslivsråd**, där för vi fram aktuella frågor för dig som företagare. **Kommungruppen** träffar regelbundet kommunens tjänstemän och diskuterar aktuella frågor. Kontakta samman kallande Birgit Wahrenberg med frågor du behöver hjälp att föra fram till kommunen. Birgit Wahrenberg 0704-33 60 87 varmdo.informationstjanst@telia.com . **Marknadsföringsgruppen** jobbar med information och genomför olika aktiviteter. Vill du bidra till detta arbete kontakta Sofia Cerne 070-938 44 61 sofia@kerasos.se

Bli medlem du också Mer information om föreningen på **Kansliet** är bemannat av **Renata Srba 08-570 222 85**, hon kan svara på det mesta.

Kansliet: Haghultahuset, Fruviksvägen 2-6, Värmdö. Öppet: tisd-torsd kl 8.00-14.00 Tel 570 222 85 Fax 570 222 95
E-post: kontoret@vff.a.se Postadress: Värmdö Företagarförening, Box 38 139 21 VÄRMDÖ www.vff.a.se

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR TILL ALLA. ÖNSKAR VÄRMDÖ FÖRETAGARFÖRENING!

Värmdö Journalens
redaktion önskar läsarna

**GOD JUL &
GOTT NYTT ÅR**

**Tandläkare
Anders Wahlberg**

**Tandhygienist
Marie Ljungberg**
Direkttelefon
0733-522 263

**Gustavsbergs Hamn
Tyra Lundgrens väg 6
134 40 Gustavsberg
08-570 319 80**

Tandsköterska Kerstin Jorstad
Tandsköterska Ann Ullenius

**Hälsar gamla och nya
kunder välkomna!**

Fotsalongen

KLAPPTIPS

Presentkort på fotvård, vaxning,
fransfärgning, svenska ullsockor

Birgit & Angelica
Skärgårdsgallerian, Hemmesta centrum
Tel 08-570 205 08

HÅR ✂ BODEN

Drop-in klippning och behandlingar
Önskar alla gamla och nya kunder

EN GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

Många roliga julklapptips!
570 210 55 • SKÄRGÅRDSGALLERIAN

Medicinsk Fotvård

Nu är vintern i antågande och fötterna ska ner i tjocka skor. Unna dig en skön och avkopplande fotvårdsbehandling

Ring 070-776 95 25 så kommer jag hem till Dig och hjälper Dig med Dina fötter.

FÖTTERNA FÖRST
Lottie Carlsson, Fotvårdsspecialist
Välkommen!

VÄLKOMMEN TILL

HÄLSANS HUS TANDVÅRDSTEAM

TANDLÄKARE - STEFAN JONSSON

TANDHYGIENIST - LENA SIHLÉN

TANDSKÖTERSKA - OUTI AALTO

TANDREGLERING - AKBAR SADEGHIAN RIZI

TANDLÄKARE - PATRIK MOFORS

Tel: 570 323 88 sjdental@telia.com

**ALLT I SAMMA HUS
MITT I GUSTAVSBERG!**

Hälsans Hus

SKOGSBOVÄGEN 5, GUSTAVSBERG
TEL. 570 395 00 FAX. 570 352 45

PÅ VÄRMDÖN AB info@halsans-hus.se

Perspektivritning över vårdboendet i Ljung.

BILD: JAN EKLUND, Arkitekt & Projektleddning JE AB

T.v.: Representanter för Värmdö kommun och media inbjöds i oktober till avtäckningen av skylten vid byggarbetsplatsen i Ljung.

BILD: IW

Vårdboendet i Ljung tar form

Det särskilda boendet i Ljung, som ligger vid Skärgårdsvägen mellan Älstäket och Hemmesta, börjar nu ta form. Här byggs 56 lägenheter för äldre personer med ett stort och omfattande vårdbehov. Byggnaden får modern utformning och erbjuder en attraktiv utemiljö med utsikt över natur och skärgård.

En sinnenas trädgård ska stimulera till ökad livskvalitet. Det nya boendet i Ljung beräknas vara klart hösten 2009.

Byggherre är Värmdö Kommun Fastigheter AB och totalentreprenaden har företaget Peab AB.

– **Nämnden för äldre och funktionshindrade** antog i november förfrågningsunderlaget inför upphandlingen av driften. Beslut om entreprenör beräknas tas i mars 2009, säger **Monica Fransson**, tf chef för utbildningskultur- och äldrekontoret i Värmdö.

Vårdsnadsbidrag införs i Värmdö

Barnomsorgs- och förskolenämnden i Värmdö beslutade 19 november att införa vårdsnadsbidrag från 1 januari 2009.

Vårdsnadsbidrag i Värmdö kommun

- lämnas för barn som fyllt ett men inte tre år och som inte har offentligt finansierad förskoleverksamhet
- medger att barnet står kvar i omsorgskö
- betalas med 3 000 kronor per månad och barn
- kan delas mellan vårdsnadshavare
- lämnas efter det att minst 250 hela dagar av föräldrapenning på sjukpenning/grundnivå tagits ut

Vårdsnadsbidrag kan inte kombineras med vissa typer av ersättningar.

Ansökan om vårdsnadsbidrag gör du på kommunens blankett som finns på Värmdö kommuns hemsida. www.varmdo.se

Göran Jansson (m)

Göran Jansson (m), ordförande i Värmdös barnomsorgs- och förskolenämnd:

– I samband med kommunens budgethantering i höstas beslöt vi att införa vårdsnadsbidrag i Värmdö. Vi får se stort intresset är. Vi räknar med ett 50-tal familjer baserat på vad som visat sig i andra kommuner motsvarande Värmdös storlek, säger Göran Jansson (m). Vårdsnadsbidraget ger bra möjligheter för den som vill välja att vara hemma ytterligare en tid med sina barn och där förskola för tillfället inte passar. En valfrihetsreform.

Sedan 1 juli 2008 har Sveriges kommuner möjlighet att införa vårdsnadsbidrag. Varje kommun kan själv bestämma om man vill införa bidraget eller ej. Villkoren för att få vårdsnadsbidrag får variera mellan kommunerna.

**VI HAR DJUREN
OCH ALLA TILLBEHÖREN
KOM GÄRNA IN PÅ EN TITT!**

DjurMagazinet

ÖPPET Mån-Fre 10-18, Lör 10-15, Sön 11-15
08-570 333 35 • GUSTAVSBERGS CENTRUM

Medborgardialog om stöd till anhöriga och närstående

Värmdö kommun inbjöd i oktober till Öppet-Hus för personer som är anhörig/närstående till någon som är äldre, sjuk eller funktionshindrad. Politikerna i nämnden för äldre och funktionshindrade ville träffa de anhöriga för att få igång en dialog om vilket stöd som behövs och samtidigt ge information om vilka möjligheter till hjälp som finns att få.

Demensjuksköterska, heminstruktören för syn- och hörselskadade samt biståndshandläggarna för äldre och biståndshandläggarna för funktionshindrade fanns på plats för att svara på frågor. Ett 30-tal personer hade hörsammat inbjudan till medborgardialogen som ägde rum i kommunhuset, Skogsbo.

Monica Pettersson (m), ordförande i nämnden för äldre och funktionshindrade i Värmdö.

– Jag är både nöjd och glad att inbjudan till medborgardialog för anhöriga hörsammades av så många. Att träffa och lyssna till brukarna/kommuninvånarna gör det möjligt för oss politiker att utveckla verksamheten i den riktning som behoven och önskemålen finns. Jag ser fram mot fler medborgardialoger inom olika ämnesområden, säger **Monica Pettersson** (m), ordförande i nämnden för äldre och funktionshindrade.

Inom Värmdö kan man som anhörig/närstående få stöd och hjälp på olika sätt.

- När det gäller **yngre personer** med sjukdom eller funktionshinder kan kommunens biståndsenhet berätta om olika slags stöd. Tel 570 470 00
- **För personer över 65 år finns** familjecentret för äldre – en mötesplats för anhöriga/närstående och den de tar hand om. Öppet torsdagar 10-13 i Musikens Hus i Gustavsberg. Tel 570 474 71.
- **Fixartjänsten** går ut på att alla som är 67 år eller äldre utan kostnad kan få hjälp med riskfyllda sysslor i hemmet. Tel 570 482 30.
- En annan viktig uppgift för kommunen är den **uppsökande verksamheten** för att förebygga allmän ohälsa hos äldre och skapa trygghet. Det gäller personer som är 75 år och äldre. Tel 570 471 07.
- **Demensjuksköterskan** i kommunen kan ge råd, stöd och hjälp till personer med minnessvårigheter och demenssjukdomar samt deras närstående. Tel 570 483 01.

- **Demensdagvården Daghöjden** har rådgivning kring minnessvårigheter, demens och dement beteende. Tel 570 250 65
- Behöver personer över 65 år **praktisk hjälp i hemmet** kan man kontakta kommunens biståndsenhet för äldre. Som anhörig kan man få **avlösning**, antingen i hemmet av hemtjänstpersonal eller under en längre period på något vårdboende. Det finns också möjlighet till dagverksamhet för personer med minnessvårigheter och dagrehabilitering för personer i behov av stimulans och rehabilitering, men som inte är i ett akut skede. Tel 570 471 01, 570 471 02.
- Via kommunen kan man få hjälp med färdtjänst och riksfärdtjänst, parkeringstillstånd, bostadsanpassning, godeman samt råd och stöd vid syn- och hörselproblem. Tel 570 470 00.
- **Vårdcentralen** kan stötta på olika sätt med t ex hembesök av distriktssköterska eller arbetsterapeut. Om man som anhörig utför sjukvård i hemmet under längre tid kan man få hemsjukvårdsbidrag. Behöver man tala med någon mer ingående så kan kontakt med kurator förmedlas. Tel 718 73 08 (Gustavsbergs Vårdcentral), 571 544 25 (Djurö Vårdcentral), 718 73 37 (akut psykiatrisk hjälp dygnet runt).
- **Anhörigvårdarkort** är ett personligt kort vilket du som anhörigvårdare har på dig och som, om det händer något, berättar att du är anhörigvårdare och vilka som ska kontaktas. Kortet kan fås från kommunen eller från distriktssköterskan.
- **Anhörigföreningar** och andra intresseföreningar kan erbjuda stöd och råd i många situationer. Kontakta anhörigas riksförbund i Sverige (AHR), tel 0474-404 00 eller Nationellt kompetenscentrum Anhöriga, tel 0408-41 80 20.
- Föreningen **Värmdökontakten** är en ideell förening för kontakt och väntjänst. Den vänder sig till personer som behöver ha kontakt med en medmänniska. Värmdökontakten kan bl a erbjuda avlösning till anhörigvårdare. Tel 570 304 97.
- Om man behöver vara tjänstledig för att sköta en svårt sjuk anhörig kan man få närståendepennning av försäkringskassan i högst 60 dagar.
- I många fall kan en **pensionärsförening** vara en möjlighet för en pensionär att bryta den isolering som kan drabba en anhörigvårdare. Tel till föreningarna finns i kommunens häfte ”till Dig som är pensionär i Värmdö”.
- **Svenska kyrkan och andra församlingar** har också möjlighet att ge stöd. Det kan vara enskilda samtal eller att delta i sorgegrupp efter ett dödsfall. Tel församlingarna: Gustavsberg-Ingarö 574 101 50, Värmdö 574 009 50, Djurö-Möja-Nämdö 571 544 00.

Anhörigvårdarkort

Innehavaren av detta kort är anhörigvårdare och ansvarar för en person som är beroende av hjälp.

Var vänlig läs den här informationen och kontakta vid behov någon av kontaktpersonerna.

Svenska kyrkan

GUSTAVSBERG OCH INGARÖ

Församlingsblad

www.svenskakyrkan.se/gustavsberg eller [/ingaro](http://www.svenskakyrkan.se/ingaro)
Besöksadress Värmdögatan 1. Tel. 574 101 50
Redaktör Karin Oljelund

Vad är det vi firar när vi firar jul?

Vi räknar den första söndagen i advent som kyrkoårets första dag, och domssöndagen som den sista. Adventstiden sträcker sig fram mot julen.

Domssöndag – Advent – Jul. Tre bitar av kyrkoåret som hänger samman i tid, men faktiskt också i det kristna innehållet.

Domssöndagens namn kan kanske avskräcka någon från att höra den dagens budskap. Men det handlar om Kristi återkomst, om hur det är Kristus, han som varit människa som vi, och levt på våra villkor på jorden, i världen, och som är den som skall döma oss på den yttersta dagen. I andra kyrkor bär dagen namnet Kristus konungens dag. Då är fokus inte först och främst på domen och på oss själva, utan på glädjen av att veta att Kristus skall komma åter.

På första söndagen i Advent berättar vi om hur Jesus rider in i Jerusalem, på en åsna, och just därför att han rider på en åsna blir han igenkänd som konungen, Messias, han som kommer. Advent betyder ankomst.

Advent är också en fastetid, en förberedelsestid inför julen, då vi firar att Gud kommer till mänskligheten som ett människobarn, Guds förkroppsligande i vår värld, Guds ankomst till oss människor. Vi firar med julen att Jesus föddes den gången in i vår värld, att Gud genom att bli människa också idag delar vår vardag och vår fest, att Gud i Jesus Kristus lever på mänskliga villkor bland oss. Vi firar också att Kristus skall komma åter, den yttersta dag som vi vet så litet om, men som de kristna räknar med och sträcker sig fram emot.

Det finns en bävan hos oss i detta, att stå inför den fullkomliga, att vi skall avlägga räkenskap över vad vi gjort av vårt liv på jorden. Det är allvarligt. Men det finns också ett oerhört hopp i detta, att den som skall komma är en som levt ett mänskligt liv, mitt i allt som det rymmer, av svårigheter och smärta och glädje och godhet.

På julen manifesteras vårt hopp, vi påminns om barnets förväntan på trygghet och glädje, och absoluta beroende av den vuxnes beskydd. Vi vuxna ser också framåt, känner igen vårt behov av trygghet och vårt beroende av andra, vårt hopp att vi lever våra liv i Guds sfär, att vi omfattas av kärlek och omtanke, att vi får vara barn i Gudsriket.

TEXT: KARIN OLJELUND
Kyrkoherde

Kyrkan fylls av barn

December innebär att kyrkan fylls av barn i olika åldrar extra många dagar! Då kommer skolor och förskolor på adventssamlingar, julspel, julsamlingar och mycket annat. Granar, julkrubbor, änglavingar, kungakronor, ljus och annat plockas fram ur förråden.

Personalen förvandlas från kamrer till vis kung, präster blir fåraherdar, pedagoger blir änglar och vaktmästaren är snickare och heter Josef. Alla som har möjlighet i personalen ställer upp under fyra dagar för att dramatisera och sjunga om julevangeliet för barnen som är 6-9 år.

Som en liten bonus får även de som besöker församlingens julluncher en möjlighet att se skådespelet. Det brukar vara mycket uppskattat och efter spelet går alla gärna till den vise mannen och tittar i hans skattkista, dessa dagar full med pepparkakor.

Några dagar senare kommer de yngre barnen till kyrkan och hjälper oss pedagoger ställa i ordning julkrubban och sjunga sånger om stjärnor och juleljus. Med spänning följer de med i julberättelsen och räknar ljusen i adventsljusstaken. Dessa besök i kyrkan av alla förskolebarn och elever är något jag tror att vi personal ser fram emot lika mycket som de gör. Vi får spela teater, sjunga och möta alla dessa positiva barn!

ANNA HIRSCH
Församlingspedagog

Välkommen till familjegudstjänst
och julspel i Ingarö kyrka
21 december samt julkrubbeguds-
tjänst i Gustavsbergs kyrka
24 december.

Se program på nästa sida.

Kyrkoåret sträcker sig från den första söndagen i december till domssöndagen. Se nästa uppslag längst ner på sidan.

JUL OCH NYÅR GUSTAVSBERGS KYRKA

- Julafton den 24 december**
- 11.00 Samling runt julkrubban.
Karin Oljelund
- 23.30 Midnattsmässa. Åsa Siverbo
altsolist: Viktoria Palmer
- Juldagen den 25 december**
- 07.00 Julotta. Karin Oljelund
solist: Jesper Taube
- 09.00 Finsk julotta. Mirja Hakkarainen
- Annandag jul den 26 december**
- 16.00 Julens sånger och psalmer.
Annicka Kronberg, PRO-kören
dirigent: Anita Forsgren
- Söndag 28 december**
- 17.00 Sammanlyst till Ingarö
Nyårsdagen
- 16.00 Sammanlyst till Sjöleden.
- Trettondedag jul den 6 januari**
- 18.00 Trettondedagsskonsert
Gustavsbergskören - dirigent Lena Malm
Gustavsbergs Blåsörkester - dirigent PO Ukkonen

God Jul & Gott Nytt år

JUL OCH NYÅR INGARÖ KYRKA

- Söndag 21 december**
- 11.00 Familjegudstjänst med julspel
Mats von Rothstein
Kördraget, Ljusstrålarna och Barnmusiken
- Julafton den 24 december**
- 17.00 Julbön
solist: Robert Arnborg
- Juldagen den 25 december**
- 06.00 Julotta
solist: Bengt Nordfors
- Annandag jul den 26 december**
- 16.00 Sammanlyst till Gustavsbergs kyrka
- Söndag 28 december**
- 17.00 Musikmässa-Requiem
"Nu är en dag framliden"
text: Alf Hambe, musik: Hans Kennemark
Ingarö kyrkokör, musiker
- Nyårsafton**
- 17.00 Nyårsbön
solist: Susanne Francette
- Nyårsdagen.** Sammanlyst till Sjöleden

MEDMÄNSKLIGA UNGDOMAR PÅ INGARÖ

Ingarö församling delar ut två stipendier å 12 000 kr ur Annie Odhmarks fond.

De ska gå till en flicka och en pojke i åldern 16-21 år som bor på Ingarö och **som visat stor medmänsklighet under året.**

**VAR MED OCH
NOMINERA DINA
KANDIDATER!**

Skicka ditt förslag och motivering senast 31 december till:
ylva.larsson@svenska.kyrkan.se
eller Ylva Larsson Gustavsbergs och Ingarö pastorat
Box 3 131 21 Gustavsberg

Ingarö kyrkoråd kommer att utse vinnarna.
Vinnarna kommer att presenteras i Nacka Värmdö Posten

Intensiv höst för Kammarkören

Vi går från klarhet till klarhet. "Poulencs Un soir de neige" visade vart vi är på väg och Jan Sandströms "Biegga Louhte" blir väldigt kul när den är klar, säger körens dirigent **Stefan Själander**. Vårens stora

projekt blir Bachs underbara mässa i h-moll med barockorkestern Tre Kronor. Kammarkören består av ca 25 korister och kan ta emot fler om balansen mellan stämmorna bibehålls. Kontakta Stefan Själander tel. 073-638 77 07.

Bild: Kammarkören i Vadstena Klosterkyrka 26 oktober i år.

Välskött och stabil ekonomi

Så är då budgeten för Gustavsberg och Ingarö församlingar 2009 fastställd av ett enigt fullmäktigt. Enigheten ser vi som en styrka i det fortsatta arbetet i församlingarna och med de utmaningar vi står inför. Fullmäktige kunde åter fastställa en budget i balans och konstaterade att vi har en stabil och välskött ekonomi. Detta gjorde att man kunde besluta om en **sänkning av den totala kyrkoavgiften med 2 öre.**

Fördelningen inom de ekonomiska ramarna är i stort sett likartad förra året vilket bl.a. innebär att mycket resurser läggs på vår stora och populära barn- och ungdomsverksamhet. Ökade resurser läggs inom det diakonala området. Detta sker till del i nära samverkan med kommunens socialkontor med vilket församlingarna sedan flera år tillbaka har ett mycket nära och gott samarbete. Stora resurser avdelas också till undervisning i **livskunskap** till alla elever som går i 6-9 klass i skolorna i våra församlingar.

SAMMANFATTNING BUDGET 2009

Församlingsverksamhet	19 milj
Begravningsverksamhet	5 milj
Totalt	24 milj

ADVENT

1:a söndag i Advent

JULTID

25/12 Juldagen 1/1 Nyårsdagen

TRETTONDAGSTID

6/1 Trettondag

FASTAN

22/2 Fastlagssöndag 22/3 Marie 5/4 Palmsöndag 25/2 Askonsdag

PÅSKTIDEN

9/4 Skärtorsdag 10/4 Långfredag 12/4 Påskdagen

Ingarö syförening, nu finns vi!

Att syföreningen inte fanns kom som en liten chock för oss. En församling borde ha en syförening. Därför har vi som ett glatt gäng samlats på Ingarö för att fundera över vad en syförening gör.

Tanken är att vi ska lära oss saker och på samma gång hjälpa utsatta människor, i världen såväl som på hemmaplan. Genom att vi tillsammans tillverkar saker, organiserar insamlingar men också att vi talar med våra medlemmar. Därför vill vi ha en förening som består av alla åldrar, män och kvinnor. Vi tror nämligen att man vinner på att ta till vara kunskap, en kunskap som vi inte besitter

men som många av våra äldre församlingsmedlemmar gör. Vi möts en tisdag i månaden, med Ingarö församlingsgård som bas. Första mötet är planerat till den 16 december från 18.00, är du intresserad så kom förbi och ta en kopp kaffe. Vi tar gärna emot överblivna stickor och garn.

Vi vill hälsa alla hjärtligt välkomna och härmed speciellt bjuda in medlemmarna från den nu upplösta Ingarö Kyrkliga Sykrets.

Kontakta gärna oss: Sara Jonsson, tf ordf. 073-759 34 41 Ingarö Syförening genom Siri Thorén och Rebecca Dertell

Dop och konfirmation för dig som är 16+

Om du missat konfirmationen eller dopet, då har du möjlighet att vara med om en intensivläsning i vår.

Vi planerar en kurs under april månad med läsning under helgerna, lördagar och i samband med gudstjänsten på söndag.

Det här tillfället är särskilt avsett för dig som passerat den vanliga konfirmationsåldern – 15 år – och som vill ta den nya chansen. Du som inte är döpt än – vet du om att

du faller bort ur kyrkans register när du blir myndig? Det kan vi inte göra något åt, men just därför vill vi påminna dig om det aldrig är för sent med dopet.

Om du vill veta mer, tag kontakt med David Nygård eller Åsa Siverbo, 08 57410150, eller någon annan av prästerna eller församlingspedagogerna.

Vi planerar att börja 28-29 mars 2009 och avsluta den 26 april.

Längtar du efter gemenskap?

I församlingen finns ett stort utbud av verksamheter som Du kan välja mellan.

Regelbundna träffar för daglediga vuxna och äldre

▼ **Torsdagsträff** i Ingarö församlingsgård. Varje vecka, året runt samlas vi till mysig samvaro runt en enkel, hemlagad måltid med kaffe. Vi inbjuder intressanta föreläsare, musiker, spelar bingo och gör roliga utflykter mm tillsammans.

▼ **Nya syföreningen i Ingarö** Vi träffas en tisdag i månaden med Ingarö församlingshem som bas. Se även ovan.

▼ **Sopplunch i Kyrkettan**, Gustavsberg, jämna tisdagar med start 3 februari, 2009. Trevlig samvaro med musikunderhållning, allsång, frågesport, föredrag mm.

▼ **Syförening i Kyrkettan** Gustavsberg, ojämbna tisdagar. Vi stickar, syr, sjunger önskesalmer, lägger pussel eller bara samtalar med varandra. Julluncher och utflykter, basarer lotteri, tombola, brödförsäljning mm.

Övrigt

▼ **Stöd genom samtal** Någon som hjälper dig i mötet med myndigheter. Telefonsamtal och besök/hembesök. Möjlig-

het till enskilt samtal med diakon eller präst.

▼ **Samtalsgrupper** Sorgegrupper, när du mist någon nära.

▼ **Besök på äldreboenden** Andakt och samtal på Gustavsgården och Slottsovalen

▼ **En del familjer med barn** stöter på svårigheter. Sommarläger för enastående och behövande familjer.

Har du tid över för andra?

▼ **Ideellt/frivilligt arbete** i församlingen kan vara allt från 2 timmar i månaden eller mer. Kanske vill du vara med och laga soppan till soppluncherna?

Många människor är ensamma och skulle uppskatta att få besök och en pratstund med en medlemmiska. Andra längtar efter att få sällskap på promenaden, hjälp att handla mat eller med ett sjukhusbesök eller hjälp med något annat. Här kan du hjälpa till!

Utbildning för ideella/frivilliga leds av diakon, Karin Perjus, 574 101 59. Pastorsexpeditionen, 574 101 50. Mer information finns på www.svenskakyrkan.se/Gustavsberg. Hör gärna av dig med frågor!

Låtsnickare tillbaka i Ingarö kyrka

Söndag efter jul, den 28 december (se programmet på föregående sida) firar vi en folkmusikalisk mässa med ord av Alf Hambe och musik av Hans Kennemark i Ingarö kyrka. Dessa två låtsnickare har tidigare samarbetat och skapat den mycket omtyckta mässan "I välsignan och fröjd" om "den förlorade sonen" som har framförts och firats i Ingarö kyrka flera somrar.

Nu har de lyckats igen. Det nya verket heter Requiem. "Nu är en dag framliden". Tanken i verket är att vi går från mörker till ljus. Från det att vi står och sörjer de döda tills det att vi föds "närmare nånstans". Här firar vi den i vintermörkret med Ingarö kyrkokör och i eminenta musikanterers sällskap på menlösa barns dag, fyra år efter tsunamikatastrofen. Kollekten går till internationell mission och diakoni för arbete bland barn och unga i världen.

Medverkande: Ingarö kyrkokör, Hans Kennemark, fiol, sång och gitarr, Greger Siljebo, fiol, Stefan Wingefors, piano, Backa-Hans Eriksson, bas, Görran Månsson, flöjt, Charlotte Granberg, sång, Gunnilla Tornving, orgel, John Pååg, dir.

"Skvaller"

Skådespelerskorna Lena Söderblom och Mi Ridell hade genrep på teaterföreställningen "Skvaller" i Kyrkettan.

BILD: IW

Tisdag 4 november fick våra församlingar bevista ett genrep av teaterföreställningen "Skvaller". En entimmes föreställning skriven och framförd av skådespelerskorna Lena Söderblom och Mi Ridell. De behövde provpublik och spelplats och detta erbjöds i Gustavsbergs församlingsgård Kyrkettan. Ett 50-tal personer kom och lät sig roas av en fyndig och livsklok föreställning där man haft Strindbergs "Den starkare" i tankarna när den skrevs. En lyckad afton med eminenta skådespelare, tyckte publiken. Aktriserna var glada och tacksamma över reaktionerna och över att de fått tillfälle att "provtesta" sin produkt för oss. Kanske kan nya tillfällen ges till "gratisgenrep" vad gäller andra produktioner och med andra artister framöver?

TEXT: ANNICKA KRONBERG
Komminister

PINGST

21/5 Kristi
himmelfärdsdag

31/5
Pingstdagen

7/6 Heliga
Trefaldighets dag

20/6 Midsommar

21/6 Johannes Döparens

TREFALDIGHETSTID

4/10

Mikaelidagen

11/10

Tacksägelsedagen

31/11

Alla Helgons dag

22/11

Domssöndagen

Kyrkoherde Karin Oljelund och kyrkonämndens ordförande Jösta Claeson svarar på vanliga frågor om kyrkan och dess verksamhet. Välkommen med ytterligare frågor, så besvaras de i kommande Församlingsblad. Adress, e-post, tel, se Församlingsbladets första sida.

Frågor och Svar om kyrkan

En ny biskop för Stockholms Stift ska väljas. Hur går det till?

Svar: I biskopsvalet deltar alla präster som är i församlingstjänst i Stockholm stift, och lika många förtroendevalda. Dessa utses till elektorer av kyrkofullmäktige i församlingar eller pastorat. Vid en träff i februari blir det så val på prov. Då ser vi vilka som fått tillräckligt många röster för att bli nominerade. Det blir en "hearing" i mars med dem som nominerats, och slutligen sker valet den 21 april. Då deltar från Gustavsberg och Ingarö våra fem präster och fem förtroendevalda elektorer, utsedda av kyrkofullmäktige. Om valet inte utfaller så att någon får en klar majoritet blir det ytterligare en valomgång i maj. Biskopsvigning blir det den 8 november 2009 i Uppsala domkyrka.

Hörde på nyheterna att kyrkan ska fräntas vigselrätten. Ska inte kyrkan viga folk längre?

Svar: Frågan som diskuteras är om det skall kallas äktenskap när två av samma kön vill stadfästa sin gemenskap. Flera samfund säger nej till en sådan äktenskapssyn och därmed också vigsel av två män eller två kvinnor. Svenska kyrkan har sagt ja till samkönade äktenskap, och många vill att vi behåller vigselrätten. Om en enskild präst inte vill viga får en annan av prästerna i så fall gå in i stället. I Gustavsberg och Ingarö kommer vi att säga ja till alla som önskar bli vigda i en vigselgudstjänst. För att inte någon kyrka eller samfund skall riskera att mista vigselrätten och andra behålla den, anser en del att det nu är dags att kyrkan lämnar ifrån sig den lagliga delen av vigseln. Så är det också i de flesta andra länder i Europa. Bröllop och vigslar som gudstjänst kan vi fortsätta att fira i kyrkorna, Svenska kyrkan är som bekant inte någon statlig myndighet längre.

Ny församlingsgård på Ingarö

Planerna kring Ingarös nya församlingsgård börjar klarna. I första hand handlar det om att ge församlingsverksamheterna för barn, ungdomar och kyrkomusiken ändamålsenliga lokaler på Ingarö. Utmaningen är att hitta bra funktioner som kan samverka. Här ska de olika köreerna kunna arbeta samt förvara noter och instrument. Den öppna förskolan, med många barn och föräldrar, behöver plats för både rörelse och skapande. Livskunskapens ungdomsgrupper liksom konfirmationsundervisningen med sin lägerverksamhet behö-

ver rum för samtal, möten och måltider. Så här gäller det att tänka till. Det är kyrkonämndens fastighetsutskott som fått uppdraget att projektera det hela med hjälp av arkitekt och annan expertis. Viktigt är också att det blir god tillgänglighet och bra ur energi och miljösynpunkt.

Ambitionen är att få allt färdigt under år 2010. Kostnader, utformning och hur gården ska se ut och placeras är nu under utredning. Förslag kring detta väntas under våren.

Stig Eriksson är död

Kyrkvärden Stig Eriksson har gått hem.

Stig föddes och levde hela sitt liv i Gustavsberg och arbetade under sin yrkesverksamhet på Gustavsbergs fabriker.

Han blev aktiv förtroendevald, tillsammans med hustrun Bernice från 1983, satt i kyrkofullmäktige och kyrkoråd, både i församlingen och i samfälligheten. Mandatperioden 1986-88 var han ordförande för samfällda kyrkofullmäktige. Med Stigs engagemang som förtroendevald följde en för honom självklar plats i kyrkbänken när gudstjänst firades. Därför blev det självklart att fråga honom om han ville vara kyrkvärd.

Den blygsamme Stig slog ifrån sig, men lät sig övertalas. Under många år var han en ständigt närvarande och alltid aktiv kyrkvärd, med stor omsorg om kyrka och gudstjänst. Ingen har läst texter så vackert som Stig Eriksson. Hans omsorg omfattade alla de människor han mötte, i församlingen, i Gustavsberg, och genom engagemanget i Lutherhjälpen behövande medmänniskor överallt i världen.

I oktober dog Stig i sitt hem, efter en ganska lång tids sjukdom. Vi tackar för allt det han betytt i Gustavsbergs församling, och överlämnar honom i Guds hand.

KARIN OLJELUND
Kyrkoherde

Gustavsberg och Ingarö som en församling

Under året har frågan om en gemensam församling för Gustavsberg och Ingarö utretts. Respektive församling i Gustavsberg och Ingarö har yttrat sig i frågan och kyrkonämnden har ställt sig positiv till förslaget.

Beslut ska nu fattas av Stockholms Stiftsstyrelse som slutgiltigt avgör det hela. En ny församlingsorganisation kan stå färdig från och med årsskiftet 2010.

Kyrkoval 20 sept 2009

Var med och forma framtidens kyrka

Den 20 september 2009 är det kyrkoval. Genom valet har alla som tillhör Svenska kyrkan möjlighet att vara med och forma framtidens kyrka. Det är medlemmarna som väljer ledamöter till de styrande organen, exempelvis till kyrkomötet och kyrkofullmäktige

16-ÅRINGAR FÅR RÖSTA I kyrkovalet får alla Svenska kyrkans medlemmar som är folkbokförda i Sverige rösta om de fyller 16 år senast på valdagen. Denna låga rösträttsålder är unik i Sverige och har ingen motsvarighet i de allmänna valen.

DIN TUR NU? Genom kyrkovalet har alla som tillhör Svenska kyrkan möjlighet att vara med att forma framtidens kyrka. Det kan man göra genom att rösta eller genom att ställa upp

i valet i en nomineringsgrupp. Svenska kyrkan består av människor och är beroende av människors engagemang. Om du vill ställa upp i kyrkovalet kan du ansluta dig till en nomineringsgrupp som finns eller skapa en ny grupp. De kallas nomineringsgrupper, inte partier, som ställer upp i kyrkovalet. Det gör det lättare att se att det också finns helt andra grupperingar än politiska partier som deltar i kyrkovalet. Om du vill kandidera i kyrkovalet finns det två sätt att gå till väga på. Antingen kontaktar du en nomineringsgrupp som redan är aktiv, eller också bildar du tillsammans med människor som delar dina värderingar en ny grupp.

Info: www.svenskakyrkan.se

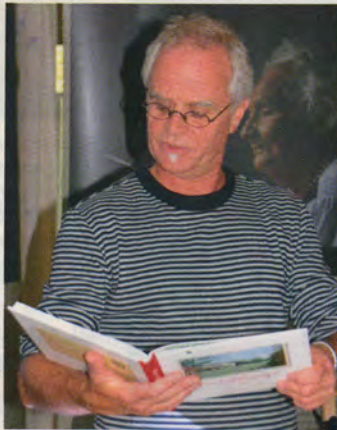
Grattis Karin Oljelund för dina nu 25 år som kyrkoherde i Gustavsberg Ingarö Pastorat!

Utställningar, musik och bokprat på Ovalens kulturvecka

Boende, personal och gäster vid kaffestunden och samtal kring boken "Kära hälsningar" tillsammans med författaren Lars Åke Bäckdahl (bild nedan).

Det var kulturvecka på vårdboendet Slottsovalen i Gustavsberg tidigare i höst. En rad utställningar visades, t ex fotoutställningen "Livet – med tiden" av **Elisabeth Ohlsson Wallin**. En annan fotoutställning visade området i Farsta innan Slottsovalen byggdes. Det var en porslinsutställning med koppar från Gustavsbergs Porslinsfabrik och en utställning med verk från G-studion. Silviasystemen och medarbetaren på Slottsovalen, Viera Hribova, hade också en fotoutställning.

Boken "Kära hälsningar" innehåller 112 vykort från Värmdö med omnejd. Vykorten är från början av 1900-talet. De har skickats runt om vårt land med Kungliga Postverket för att till sist komma tillbaka till vår hembygd. Det är tack vare **Freddy Weiss**, utan vars samlarvurm denna bok aldrig sett dagens ljus. Även andra privata samlingar, Strömma och Ingarö hembygdsmuseum samt Skärgårdsmuséet

har bidragit med bilderna från förr. Ett par av vykortet visas här ovan. Boken hittar man på bl a Värmdö Bokhandel, COOP

Forum, ICA Kvantum, Shell och Statoil på Ingarö. Priset är runt 260-280 kr.

Djurö norra ångbåtsbrygga. Ångbåten Prinsessan Ingeborg angrör Djurö norra brygga. Eftersom hon var för djup för att gå genom Kolström och Strömma Kanal vid lågvattenstånd fick det bli norra traden förbi Waxholm istället. 1918 byggdes hon om till bogserbåt, och döptes till Torsten(!)

Stavnäs sommarhamn. Året är 1961. Leveransbilen från Shell levererar fotogen till Byströms lanthandel. Den startades 1877 och idag finner man här det trevliga Skärgårdsmuséet. Jämför gärna bilden med vykortet här bredvid. Numera har flera sjöbo- dar rivits och bruksbåtarna är utbytta mot fritidsbåtar.

Attendo Care fortsätter driva Slottsovalen

Det blev Attendo Care som får förtroendet att driva verksamheten vid Slottsovalens särskilda boende i Gustavsberg. Nämnden för äldre och funktionshindrade (NÄF) beslutade den 14 oktober att ge Attendo Care fortsatt förtroende

Sju företag lämnade in anbud på driften av Slottsovalen. Det var bara Attendo Care som till fullo svarade upp mot kommunens kvalitetskrav. Det nya avtalet löper över fyra år, från april 2009 till och med mars 2013 med möjlighet till två års förlängning, framhålls i ett pressmeddelande från Värmdö kommun.

– Det är med stor glädje som vi tar emot beskedet att Attendo Care får förnyat förtroende av Värmdö kommun, säger **Jonas Stridsman**, regional verksamhetschef. Vi ser fram

emot att få vara med och utveckla äldreomsorgen för Värmdös befolkning.

– Det nya avtalet ställer ytterligare krav på oss att arbeta med kvalitetsfrågor, innehållet i vardagen för våra äldre och medarbetarnas utveckling. Det förnyade avtalet är ett kvitto på att vi har en fantastisk medarbetargrupp som arbetar med fokus på kvalitet vilket skapar trygghet för våra boende, närstående och uppdragsgivare, framhåller **Jennie Lundin**, verksamhetschef på Slottsovalen.

– Vi är väldigt positiva till att fortsätta samarbeta med Attendo Care, säger **Monica Pettersson** (m), ordförande i NÄF. Vi har goda erfarenheter av deras arbete. Samtidigt är vi också glada över det stora intresset som upp-

Slottsovalen är ett äldreboende med 41 lägenheter varav 20 för personer med demenssjukdom och 21 för personer med behov av somatiskt omvårdnad. I slottsbyggnaden ligger verksamhetschefens kontor, arbetsterapi och sjukgymnastiken.

handlingen av Slottsovalen medförde, med sju företag som lämnade anbud.

Hamnen – ny mottagning för barn, unga och föräldrar

Medarbetarna hos Hamnens mottagning. Övre raden från vänster: Sigrid Salomonsson leg. Psykolog, Eva Serlachius barnpsykiater, Jens Högström leg. Psykolog. Nedre raden från vänster: Klara Sternbrink leg. Psykolog, Charlotte DuRietz specialpedagog, Charlotta Malm socionom, Inger Hanérus socionom.

BILD: JENNY FREJING. NVP

Föräldrar! Hamnar du i ständiga konflikter med ditt barn? Är du orolig över ditt barns/ungdoms skolgång eller umgänge? Upplever du att du inte räcker till som förälder och vill tala med någon?

Ungdomar! Är du ständigt ledsen och trött? Känner du dig överdrivet orolig i sociala situationer? Får du ofta höra att du är jobbig? Är du ofta stressad eller orolig?

Barn! Blir du väldigt ledsen när du måste vara borta från dina föräldrar? Känner du dig

utanför eller bråkar du ofta med skolkamrater? Blir andra ofta väldigt arga på dig?

En ny mottagning har i höst öppnat i Gustavsbergs hamn. Mottagningen heter just "Hamnen". Hamnen är en mottagning dit man kan vända sig för behandling, råd och stöd. Det kan t ex handla om föräldrar som vill ha hjälp med sitt föräldraskap eller om barn och ungdomar som lider av stress, oro, ångest och nedstämdhet.

Hos Hamnen finns socionomer, psykologer, specialpedagog, och psykiater som bl a erbjuder rådgivning/information, stödsam-

Från invigningen av Hamnens mottagning den 23 september. Folkhälsominister Maria Larsson (kd) tillsammans med fr.v Stefan Dozzi (kd) och Hans Lindqvist (c), ordförande respektive vice ordförande i nämnden för social- och arbetsfrågor i Värmdö kommun.

BILD: IW

tal, gruppbehandlingar, pedagogbedömning, psykologbedömning, föreläsningar, föräldragrupper t ex KOMET.

Hamnen är en samverkan mellan socialkontoret i Värmdö kommun, vårdcentralen i Gustavsberg och Stockholms läns landsting.

Hamnen invigdes den 23 september. Invigningstalet hölls av äldre- och folkhälsoministern **Maria Larsson (kd)** och på plats fanns även **Olof Lindqvist** ordförande för sjukvårdsstyrelsen Söder samt **Stefan Dozzi (kd)** och **Hans Lindqvist (c)**, ordförande respektive vice ordförande i nämnden för social- och arbetsfrågor i Värmdö kommun.

Drop-in: tisdagar kl 14 – 19

Öppen tel tid: tisdagar kl 14 – 16

Tel: 08-718 74 00

Välkommen att ringa för tidsbokning eller för ett samtal med socionom/pedagog.

SYNSAM

www.synsam.se

MODINS OPTIK SYNSAM

VÄRMDÖ KÖPCENTRUM • 08-570 345 50

Statsministern ute bland ungdomar med Värmdöpolarna

Statsminister Fredrik Reinfeldt besökte Värmdöpolarna fredagskvällen den 21 november. Polarna är en brottsförebyggande verksamhet som består av ungdomar och socialarbetare. Statsministern inledde sitt besök i Värmdöpolarnas lokaler i kommunhuset Gustavsberg, där polarnas fältassistenter och några ungdomar hade mött upp. Medieuppbådet var stort. Därefter for man vidare till fritidsgården Brunnen på Ingarö och därefter till ett ungdomsdisco i Gustavsbergs gymnasium lokaler.

Värmdöpolarnas verksamhet imponerade på statsministern och stämningen såväl i kommunhuset som i fritidsgården var avspänd.

Under hösten har statsministern besökt verksamheter i Stockholm-sområdet som arbetar för att motverka brott bland ungdomar.

Värmdöpolarna, som startade 1999, är en del av Värmdö kommuns och socialkontorets verksamhet och samarbetar med närpolisen, nattvandrarerna samt andra fritidsaktiviteter. Konceptet, som utvecklats framgångsrikt av fältassistenter Anders Holmström och Johan Berglind, är mycket framgångsrikt och säljs nu licens till andra kommuner, t ex Nacka, Vänersborg och Håbo. Diskussioner förs också bl a med Haninge, Täby och Sundbybergs kommuner. Johan Berglind tilldelades Svenska dagbladets Kuragepris 2003.

Polarna består av två arbetsledare anställda av socialkontoret samt 18 ungdomar i åldern 17 till 20 år. Polarna får en grundutbildning under fyra dagar av kompetent personal från närpolisen, brandförsvaret och socialkontoret.

Polarna är mobila tack vare deras buss. De är ute året runt, fredagar och lördagar samt större helger som t ex Valborg och skolavslutningar. Under sommaren görs uppehåll.

Arbetet gäller först och främst om att vara ute bland ungdomar och

Statsminister Fredrik Reinfeldt tillsammans med polarna, fr.v Yanna, Patrik och Erica. T.v: fältassistenten/arbetsledaren Anders Holmström, socialkontoret.

Fredrik Reinfeldt i polarnas röda ställ på väg in i Värmdöpolarnas buss för färd till fritidsgården Brunnen på Ingarö.

bygga nätverk. Men det handlar också om att vara goda förebilder, att skapa lugn och trygghet samt vara beredd att avstyra bråk eller ta hand om berusade ungdomar som behöver hjälp. Vid behov kontaktas föräldrar och ibland larmas polis eller socialkontorets ungdomsgrupp.

TEXT: BW
BILD: IV

På Värmdö knarkar väl ingen?

En tisdagskväll i november arrangerade Värmdö Nattvandrare en föreläsning i Folkets Hus, Gustavsberg. Inbjudna föreläsare från Föräldraföreningen Mot Narkotika (FMN) var Lena Larsson och värmdöbon Agneta Johansson. De berättade sina tragiska och gripanden öden men också om att det fanns hjälp att få. Föreläsningen var välbesökt, dryga hundratalet personer hade trotsat regnvädret och tagit sig till Gustavsbergs Centrum.

– Vill du göra en insats för våra ungdomar? Vår idé är enkel. Att vara nattvandrare fredags- och lördagskvällar och en bit in på natten i Gustavsberg och andra delar av Värmdö där ungdomar träffas och samlas, säger Leif Sundh, ordförande i Värmdö Nattvandrare.

– Detta gör vi ideellt. Det finns inget magiskt med oss medlemmar. Vi är vanliga vuxna män och kvinnor med ett gemensamt intresse för ungdomar.

– Vi finns till hands för att lyssna, vara ett stöd för någon som är ledsen, hjälpa någon berusad tonåring som behöver lite assistans. Ibland får vi kanske tillkalla ambulans eller polis om det blir bråkigt eller någon gjort sig illa.

– Även om man inte har barn som är ute kan man vara till hjälp för någon annans barn, även andra vuxna känner sig tryggare med oss

Fr.v Agneta Johansson och Lena Larsson från FMN, Föräldraföreningen mot Narkotika med Värmdö Nattvandrare ordförande Leif Sundh vid föreläsningen i Folkets Hus, Gustavsberg.

BILD: IV

ute på ”byn”.

– Vill du vara med och vandra? Ta gärna med dig SL-kort om du har, och klä dig efter väder, uppmanar Leif Sundh.

www.nattvandra.nu

Följ med oss ut i natten! Värmdö Nattvandrare www.nattvandra.nu

Värmdö Kulturskola 40 år

Värmdö Kulturskola fyller i år 40 år! Värmdö kulturskola, tidigare Värmdö Musikskola, når varje vecka cirka 2 000 barn och ungdomar i Värmdö. Bland några gamla elever som nått publika framgångar kan nämnas Pernilla Wahlgren, musikalarlisten Thérèse Andersson, klarinettisten Emil

Jonasson, "Så ska det låta" kapellmästaren Johan Landqvist och sist men inte minst Peo Thyren, känd från bl a 80-talsbandet Noice. I samband med 40-årsfirandet bytte Värmdö Musikskola namn till **Värmdö Kulturskola**.

Festligt Öppet-Hus

Jubileumsveckan avslutades med ett festligt Öppet-Hus i Musikens Hus, Gustavsberg. Jubileumsorkestern spelade musik från de senaste 40 åren, det var prova-på-workshops med dans teater och dramalek. Gästerna fick testa sin färdigheter på elgitarr, fiol, trumpet och andra instrument. T.v: Kulturskolans rektor Arne Almroth och Anders Söderkvist.

Värmdö Kulturskola

Värmdö Kulturskola har tre verksamhetsgrenar:

- Frivillig ämnesundervisning
- Obligatorisk undervisning i grundskolan
- Uppdragsverksamhet i förskola och grundskola.

Den obligatoriska undervisningen i grundskolan omfattar ämnen dans, drama och rytmik för elever i år 1-3. I kulturskolan bedrivs bl.a. kommunens frivilliga musikundervisning. Förutom instrumental- och sångundervisning finns även möjlighet att delta i orkestrar, körer samt i dans- och teaterundervisning.

Tel 08-570 482 06

Fax 08-570 311 27

E-post kulturskolan@varmdo.se

Hemsida www.kulturskolan.varmdo.se

Postadress Värmdö Kulturskola, 134 81 Gustavsberg

Besöksadress: Musikens Hus, Gustavsbergs Centrum

De "4 Orkestrarna" In Concert

De fyra orkestrarna Gustavsbergs Blåsorkester, Värmdö Brass, Värmdö storband och Värmdö Kammarensemble gav en unik konsert med gästtartisterna Katarina "Real Group" Henryson (nedan) och Svante "Världscellist" Henryson (nedan) på Siggesta loge.

BILDER: PER BANGHÅLL

Från Chopin till Mama Mia

BILD: ANDRAS TARTSAY

Det var pianoafton med kulturskolans elever och gästpianisten Björn Borsemann i Värmdö kyrka. Fr.v: Danielle Armandt, Joachim Söderström, Rickard Hamilton, Lena Malm (lärare), Ellinor Johnsson, Sebastian Rönnbäck-Lindahl, Josphine Klingberg, Malin Strömgren, Sylvia Olin Tartsay (lärare). Ej på bild: Olivia Bäck (som sjunger).

– I Frédéric Chopins fotspår reste de här eleverna och vi två lärare till Valldemosa på Mallorca. Chopin bodde där en regnig höst 1838 där han bl a skrev sitt berömda Regndroppspreludium. I Palma hade vi en konsert i Svenska kyrkan och i Svenska skolan. Bägge konserterna blev mycket uppskattade, berättar Sylvia Olin Tartsay.

Kungen och Drottningen bjöd in till kalas på "Slottet", dvs Musikens Hus.

Dans och fest på "Slottet"

Vad var det som hände i Gustavsbergs under en oktobervecka? Varför sprang det omkring hovnarar på gator och torg som undrade var barnen var? Jo, Kulturskolan i Värmdö hade 40-årskalas!

– När man har kalas vill man ju bjuda hela klassen, så Kulturskolan bjöd in alla klasser som i årskurs 1 och 2 samt politiker och tjänstemän, berättar **Victoria Ekman**, dramapedagog på Kulturskolan. Sexton klasser kunde man ta emot. Sexton

klasser kom, ca 350 elever med 25 lärare, fritidspersonal och en och annan förälder spritt under hela veckan. Vem var det då som bjöd in till kalas? Jo Kungen och Drottningen så klart!

– Det skulle bli dans och fest på Slottet, d.v.s Musikens Hus. Den Kungliga Orkestern under ledning av gästande Dirigent skulle spela, men något hände på vägen. När narrarna hälsat busslaster med elever välkomna redan ute på gatan förstod man att någonting inte stod rätt till med det här kalaset. Jodå, det blåstes fanfar och samtlig personal på slottet höll färgen men när gästerna kom visade

Jubileumsbandet med sånglärare Suzie Prytz spelade på olika platser i kommunen som här vid Mölnvik. BILD: IW

Det sprang omkring narrar på gator och torg i Gustavsbergs Centrum.

det sig att Kungen och Drottningen inte var så glada. I själva verket var de förtvivlade.

Dirigenten satt fastkedjad på en stol med, hör och häpna, ett kontrabasfodral över huvudet!

Dirigenten satt fastkedjad på en stol med ett kontrabasfodral över huvudet.

Barnen hjälpte till att befria dirigenten.

Vem hade gjort något så vidrigt? Kungen och Drottningen måste självklart ha en fest nu när alla barn satt här och väntade. Så under en timmas tid sprang alla dessa barn in och ut i alla rum för att leta efter ledtrådar och framför allt nycklar för att kunna befria Dirigenten, allt för att få Kungen och Drottningen glada. Och ledtrådar hittades i alla rum på slottet.

Barnen möttes av en brokig samling musiker som på olika sätt krävde insatser av barnen som på ett enastående sätt oftrade sig för kalaset. Hur gick det då? Jo, med hjälp av alla dessa fantastiska barn befriades Dirigenten. Kungen och Drottningen fick dansa, ja alla fick dansa till sist.

Hur kom det sig då att Dirigenten satt fastlåst? Vem var det som inte ville låta Slottet fira? Ja, om detta får ni fråga de barn som var där.

Så här i efterhand förstår vi hur lyckat kalaset faktiskt blev. Vi har fått en oerhörd respons från elever och lärare.

– Tanken från början var att öppna upp huset och visa vilka vi är som arbetar på Kulturskolan, vi ville bjuda på oss själva och våra ämnen men framförallt ha kul med barnen. Det hade vi verkligen. Det enda sorgliga är att vi inte förstod vilket tryck det skulle bli så vi kunde tyvärr inte ta emot alla klasser som ville komma. Som sagt, intresset var större än det fanns dagar att fira på. Glädjande nog är hungern efter kultur stor hos kommunens alla barn, menar Victoria Ekman

Kunskap, arbetsro och trivsel

En grupp tjejer som passar på att ha kul medan de hjälper varandra.
Fr.v: Felicia, Angelina, Emelie, Lovisa och Ida.

Värmdö kommuns grundskolor ingår i pro-Varmdo dvs Värmdö kommuns egen-regi-produktion av "mjuka tjänster". Verksamheten omfattar förskoleklass till och med klass nio samt skolbarnomsorg. Skolorna samverkar för att säkerställa kvalitet och en likvärdig skola bl. a. via gemensamma strukturer och modeller för individuella utvecklingsplaner, likabehandlingsplan och kvalitetssäkring. Samtliga skolor har en egen profilering och ett program för att ge eleverna kunskap, arbetsro och trivsel.

För att kunna lära är näringsriktig och god mat en grundförutsättning. I skolorna serveras lunch till ca 4.500 elever och det är kostnaden i Värmdö kommun som ansvarar för detta. Det finns tillagningskök och mottagningskök. Till mottagningsköken skickas huvudkomponenter – fisk, köttbullar, soppor, kyld eller fryst mat från de stora tillagningsköken. Ris, pasta, potatis och sallad tillagas i samtliga kök så nära matgästerna som möjligt. I de skolor som har fritidsverksamhet serveras också mellanmål och frukost. Dessa mål består av varierad mjölkdryck, mjukt och hårt bröd med pålägg samt frukt eller grönsak. Ösbyskolans erverar frukost till alla elever år 4-9.

Ösbyskolan är en modern och vacker skola med ca 730 elever som är uppdelad i tre spår. Varje spår har ca 235 elever från förskoleklass till årskurs 9 med integrerad fritidsavdelning.

– Vi lär känna eleven från början och med den kunskapen får vi en unik möjlighet att stödja eleven i den fortsatta skolgången till och med år 9. Och genom denna helhetssyn och kontinuitet för både föräldrar och barn skapas en trygg skola både i lärandet och social utveckling, säger **Helena Weiss Larsson** som är rektor på skolan.

Ösbyskolans dag är en tradition från skolans första år. Syftet är att visa upp skolan, elevernas arbeten, vanliga lektioner och redovisningar. Men det är också en mötesplats för alla som är involverade i skolan. Därför finns t. ex. kaféer. Många samtal uppstår mellan föräldrar och personal samt mellan elever och besökare. Samtidigt sker en viss försäljning, där de insamlade pengarna skänks till något solidaritetsändamål som eleverna bestämt. Skolan jobbar också med internationalisering i ett samarbete med Lettland och Kenya. Ett arbetslag har haft operation Dagsverke och fått in 11 700 kronor som ska stötta samarbetskolan i Kenya.

– En lugn och trygg miljö är viktiga faktorer som kan uppnås genom tydliga regler, ett bra socialt klimat samt ett effektivt och genomtänkt arbete mot kränkande behandling, fortsätter Helena. Elever som trivs och känner trygghet på sin skola – elever som har tydliga förväntningar på sig i skolarbetet från personal och föräldrar – personal som trivs på sin arbetsplats – föräldrar som visar engagemang för sitt barns skola – är faktorer som i hög grad påverkar de mål man vill uppnå. Inom verksamheten finns flera elevråd som har representanter från elever årskurs 7–9 och föräldrar som sammanträder minst 5 ggr/termin. Bland annat finns Elevskyddsrådet, Biblioteksrådet, Hälso- och matrådet, IT-rådet och Trygghetsrådet.

Trygghetsrådet samarbetar med Trygghetsteamet (där vuxna finns med) och har bestämt att de vill ha skoltröjor med en logga på som visar att de är med i rådet. På märket står Ösbyänglar. Förutom att förstärka en trygg och bra miljö, kan man fråga dem om råd

Trygghetsrådet har detta märke på ryggen på sina gråa tröjor.

Antimobbingspruta som finns på väggen i Arkaden på Ösbyskolan.

och de kan ingripa när de ser något som inte är bra t. ex. mellan elever. Det här är dock frivilligt och framförallt ska de ta kontakt med vuxna som kan hjälpa till.

– Det viktigaste arbetet är förebyggande när det gäller mobbing. Jobbar man med det så uppstår inte mobbing. Men om ett fall upp-

Mässa med Ingaröelever

I mitten av oktober inbjöd Brunnns skola på Ingarö till "Brunnsmässan". Portarna till Skeppet och Ankaret slogs upp. Under fyra timmar fick besökarna se elevernas arbeten, vad de gör i skolan och på fritids.

Skolan visade upp sina profiler som fotbollen och dansen och inriktningarna konstnären, journalisten och forskaren samt vad man gör inom friluftsliv och hälsa.

Många saker fanns även till försäljning. För den kaffesugne fann möjlighet till fikapaus i kafféerna. Intäkterna gick till elevernas friluftaktiviteter. Restaurang Kajutan hade öppet kl 16-19. Kvällen till ära serverades

kycklinggryta med ris, bröd och måltidsdryck för 45 kronor. Eleverna åt gratis.

Mycket spännande att beskåda på Brunnsmässan BILD: IW

står tar man kontakt med Trygghetsteamet som hanterar ärendet med omedelbara samtal enligt en "likabehandlingsplan" som oftast gör att mobbingen upphör. Mentor och ibland kurator kan ha kontakt med eleven, berättar Helena vidare. Samarbetet mellan alla tänkbara inblandade är viktigt. Ju fler ögon som ser desto bättre! Elevernas Trygghetsråd anordnar varje år en "Antimobbingsdag" för årskurs 7. Då har man gemensamma övningar av olika slag tillsammans med Kyrketan.

– Vi har just haft "Våga visa" på skolan som går ut på att tre observatörer, skolledare och lärare besöker skolan. Dom var här i en hel vecka och besökte alla klasser, gjorde intervjuer med föräldrar, elever och personal och gick igenom dokument osv. De följer en mall i detta arbete och skriver sedan en rapport under 7 olika rubriker. Dessa rubriker motsvarar läroplanens målområden. Vi har fått tillbaka denna rapport och man är oerhört positiv i sina omdömen om Ösbyskolan. Vi är stolta över det! säger Helena med stolt och bestämd röst.

TEXT: AMMI LUNDHOLM
BILD: CARL BREDBERG

Värdshus blir restaurangskola

Gustavsbergs Vårdshus har fått kockskola. BILD: IW

Gustavsbergs Vårdshus får kockskola. Hotell- och restaurangprogrammet vid Värmdö Tekniska gymnasium har i höst startat en kockskola i Gustavs-

bergs Vårdshus. Cirka 25 elever i årskurs 2 och 3 går på restaurangutbildningen.

Skolan hyr husets bottenplan och restaurangplan. En del ombyggnadsarbeten har gjorts.

– Det passar oss perfekt. Vi har länge letat efter lämpliga lokaler för vår utbildning, berättar biträdande rektorn Anne Söderström. Vi kommer att ha lunchrestaurang för allmänheten måndag till torsdag. Dagens rätt kommer att kosta 50-55

kr.och vi kommer också att ha à la carte.

Anor från 1860-talet

Gustavsbergs Vårdshus invigdes 1862. Det ritades av murarmästare E.J. Magnusson och byggmästaren hette J.G. Blomqvist. Tidigare fanns ett äldre värdshus här. Vårdshusörelsen höll till i källarplanet men man hade också rum till resande högre upp i byggnaden, där även en del tjänstemän hade bostad. I bottenvåningen fanns skolsal och klubblokaler. Huset renoverades 1943 och en större självservering tillkom. Från slutet av 1960-talet användes huset till olika kommunala ändamål fram till 1989. (ur Edla Sofia Arvidssons

Philip Frank, en av eleverna på hotell- och restaurangprogrammet. BILD: INGRID GUNNARS

bok "Människor och hus i Gustavsberg"). Därefter har huset inhyst bl a

Ovan: Maha Nordquist från Calle Flygares- och Långviks förskolor representerade Värmdö kommun vid den högtidliga ceremonin.
T.v.: EU-kommissionären Margot Wallström medverkade också.

Kajsa Dahlström, Globträdet's ordförande är självfallet glad över Silverrosen som för första gången gick till Sverige.

Värmdö kommun deltog vid prisutdelning i EU-parlamentet

Föreningen Globträdet fick utmärkelsen Silverrosen, som för första gången går till Sverige. Prisutdelningen ägde rum i EU-parlamentet 15 oktober. Globträdet erbjöd Värmdö kommun att vara med vid prisutdelningen, tack vare kommunens mångåriga samarbete som bedöms ha inspirerat Globträdet's arbete med barn och ungdomar.

EU-kommissionären Margot Wallström nominerade Globträdet till Silverrosen, och det var Solidar som utsåg vinnarna.

– Silverrosen är en utmärkelse till alla barn, ungdomar och vuxna som utvecklat idéer, program och projekt i Globträdet. Det gläder oss mycket att Värmdö kommun finns med i EU-parlamentet när vi firar en gemensam seger, säger Kajsa Dahlström, Globträdet's ord-

förande. Värmdö kommun representerades av Maha Nordquist, förskolechef på Calle Flygares och Långviks förskolor.

Globträdet får utmärkelsen för sitt arbete med och för barn i kategorin Social Justice. Den första som fick Silverrosen i Norden var Finlands president Tarja Halonen.

Globfotingar från Värmdö kommun. På Calle Flygares förskola och Långviks förskola skapades små konstnärliga figurer – Globfotingar – som var med på resan till Bryssel. Vid prisutdelningen deltog EU-parlamentariker, företag och organisationer men inga barn. Barnen var med på ett symboliskt sätt i ceremonin genom 450 globfotingar i Sverige, varav 100 från Calle Flygares- och Långviks förskolor på Ingarö.

BILDER: MAHA NORDQUIST

Globträdet snart på allas läppar

VÄRMDÖ I VÄRLDSMÄSTERSKAP I SAMARBETE Genom organisationen GLOBTRÄDET deltar Värmdö i världsmästerskap i samarbete. Senast ägde evenemanget rum i juni 2008 i Kampala, Uganda. Elever och lärare från Ösbyskolan och Möja skola deltog. Barn från länder i hela världen möter beslutsfattare på olika nivåer, utbyter tankar, drömmar, oro, förhoppningar inför vår gemensamma framtid, bygger framtidsskepp, genomför en vattenceremoni, planterar träd

och alla deltagare får guldmedalj, då alla är vinnare på samarbete. 24-25 oktober samlade Globträdet deltagande svenska kommuner till de årliga globdagarna och såg en film som dokumenterat aktiviteterna i Kampala.

PARTNERSKAP VÄRMDÖ – HOMA BAY Värmdö kommun deltar i samarbete med Globträdet och tillsammans med fem andra kommuner i Sverige i ett SALA-SIDA-projekt om kommunalt partnerskap mellan kommuner i Sverige samt i Kenya och Uganda. Utifrån FNs deklaration om barns rättigheter och Agenda 21 handlar samarbetet om hållbar miljö, demokrati, värderingar och barns villkor i vardagslivet. Ösbyskolan, Långviks och Calle Flygares förskolor samt Möja Skärgårdsskola deltar i ett pedagogiskt utbyte med skolor i Homa Bay kommun, som ligger vid Victoriasjön i Kenya. Under detta år har förberedelser och utbytesresor ägt rum. Nästa år beräknas själva projektet dra igång.

MUSIKAL FRÅN CHILDREN'S GARDEN I varje deltagande kommun har det instiftats en "barnens mötesplats". I Värmdö ligger den vid Kyrkstallet i Gustavsbergs Centrum. Mötesplatsen ska vara en inbjudande och naturlig plats för barn och vuxna att träffas på. Den första och största mötesplatsen, Children's Garden, ligger i Nairobi, Kenya, och barn och ungdomar därifrån planeras genomföra en musikalturné i Sverige under våren 2009. Värmdö är en av kommunerna som kan komma att gästas.

SILVER ROSE AWARD 2008 Nyligen erhölet Globträdet en utmärkelse inom EU, Silver Rose Award 2008, ett pris som tilldelades Sverige för första gången och för andra gången Norden. Se artikel ovan.

Den afrikanska delegationen från Kenya besöker "Childrens meeting place" dvs Barnens Mötesplats i Värmdö som ligger vid Kyrkstallet i Gustavsbergs Centrum.

BILD: PER-ERIK ANDERSSON

Nu stundar julen... och vi får mer tid att mysa med våra nära och kära. Mitt i lugnet lurar dock faror som vi vill göra er uppmärksamma på.

Chokladförgiftning Choklad är ju fantastiskt gott och det tycker även våra fyrbenta vänner. Choklad innehåller ett ämne som heter teobromin, vilket är giftigt för hundar och katter. Hundar brukar vara mer förtjusta i choklad än katter. Mörk choklad innehåller mer teobromin än ljus choklad och vanlig mjölkchoklad innehåller ca 2 mg teobromin per gram, medan mörk choklad kan innehålla upp till 16 mg teobromin per gram. Giftig dos är 20 mg teobromin per kilo kroppsvikt. Dödlig dos ligger på 90-250 mg per kilo kroppsvikt, vilket innebär att en hund som väger knappt 20 kilo kan dö av 100 gram mörk choklad. Även små mängder choklad vid upprepade tillfällen kan orsaka förgiftning eftersom teobromin bryts ned väldigt långsamt. De farliga symtom som uppkommer efter chokladförgiftning beror framför allt på teobrominets påverkan på hjärtmuskulatur och nervsystem. Symtomen kommer efter 4-24 timmar och effekten sitter kvar i 48-72 timmar. Hunden kan kräkas och få diarré, dregla, ha ont i buken, få ökad törst och verka rastlös och överaktiv. Den kan få hjärtklappning, oregelbunden puls och i värsta fall kan choklad orsaka allvarliga njurskador, epilepsiliknande kramper, medvetslöshet och död. Om man vet eller misstänker att hunden fått i sig choklad bör man snarast försöka att framkalla kräkning. Det bästa är att söka veterinär som kan ge en injektion med kräkmedel. Ju mindre mängd teobromin som hinner tas upp desto bättre. Ta med dig chokladförpackningen så att man kan räkna ut hur mycket teobromin som hunden har fått i sig. Om det gått längre tid sedan hunden åt choklad kan man ge aktivt kol som binder giftet, detta kan endast göras om hunden är vid fullt medvetande. Det finns inget speciellt motgift mot teobromin så behandlingen går ut på att påskynda utsöndringen genom att ge dropp direkt i blodet. Om hunden fått kramper eller hjärtpåverkan måste man sätta in behandling för att försöka förhindra och stoppa detta. Ofta tar det flera dygn att behandla en hund med chokladförgiftning, men de hundar som överlever brukar bli helt återställda.

Glykol Etylenglykol eller glykol som man oftast säger finns i kylarvätska. Det finns i de flesta garage och lite spill eller en obehövad flaska kan ha förödande effekt. Det smakar sött och tilltalar hundar och även en del katter. Glykol är extremt giftigt. En katt kan dö av 1,5 ml per kilo kroppsvikt och en hund av 6,6 ml per kilo kroppsvikt. Glykol i sig är inte giftigt, utan dess biprodukter som bildas i levern. De orsakar framför allt svåra njurskador och påverkar hjärnan så att djuret verkar berusat. Förgiftningen delas in i olika stadier och efter ca 0,5-4 timmar ses vinglighet, hög puls och ökad törst. Efter 4-12 timmar kan djuret börja kräkas, vara väldigt nedstämt och hängigt och kroppstemperaturen kan börja sjunka. Efter 12-72 timmar kan den få njursvikt och urinförgiftning och har det gått så långt är det svårt att rädda djuret. Ibland ses en tillfällig förbättring efter 12 timmar, man upplever att djuret börjar "nyktra till", men detta innebär inte att faran är över. Om man vet att djuret fått i sig etylenglykol är det viktigt att så snart som möjligt framkalla kräkning. Kontakta därför en veterinär omedelbart. Ju snabbare man sätter in behandling desto större chans finns det att rädda djuret. Vet man inte att de fått i sig glykol kan det vara svårt att ställa rätt diagnos. Blod- och urinprover som visar på njurskada samt typiska kristaller i urinen kan ge vägledning, men det kan vara för sent. Ibland är skadan redan skedd då man kommer till veterinären. Därför är det jätteviktigt att inte låta djur komma åt förpackningar eller utspilld glykol. Som botmedel ger man dropp med ett motgift eller alkohol (etanol) som tar glykolens "plats" i levern. Glykolen utsöndras då i oförändrad form utan att orsaka någon skada. Behandlingen kan behöva pågå i flera dagar och djuret kräver noga övervakning.

Julblommor Med dessa högtider kommer också en del blommor och växter varav några kan vara farliga att förtära. Nedan följer en lista på växter man skall vara försiktig med.

Julstjärna: Inte särskilt giftig men växtsaften är lokalt irriterande och kan orsaka kräkningar och diarré. Ibland ses också svullnad, framför allt i munslemhinnan samt besvär att svälja.

- **Julros:** Hela växten är mycket giftig.

VETERINÄREN HAR ORDET

KARIN SZABÓ

Leg veterinär, Värmdö Djurklinik

- **Amaryllis:** Kan orsaka både kräkningar och diarré.
- **Hyacint:** Endast löken är giftig och kan ge kräkningar och diarré
- **Mistel:** Både bär och blad innehåller irriterande ämnen som kan orsaka kräkningar och diarré

Levande ljus Hundar och katter är inte medvetna om risken med eld och kan lätt ställa till det i julstöket. Ett ljus som står lite nära bordskanten kan lätt vispas ner av en glad viftande hundsvans. Och ett värmeljus som står på ett fat kan bli en leksak för katten som börjar putta på det. Man får inte heller glömma att djurets päls kan fatta eld och djuret kan bli allvarligt skadat. Så var försiktiga med ljusen i vintermörkret och håll dem ifrån era glada husdjur!

Bulldog När ni bakar så är det viktigt att hunden inte kommer åt de jäsande bullarna. Bulldegen fortsätter att jása i magen och under jäsningen bildas etanol. Den dunstar normalt och ger den där lite fräna doften åt jäsande deg. Men i hundmagen tas den upp och kan leda till alkoholförgiftning. Det ger till en början symtom som liknar alkoholpåverkan. Det kan vara allt från vinglighet till att hunden blir medvetslös. Om en hund som väger 20kg äter 300g bulldeg så kan det ge en alkoholkhalt på 4,2 promille!

Fyrverkerier och smällare Många hundar är så rädda för smällare att de kan hamna i chocktillstånd. Man kan försöka träna bort skotträdslan men det gäller att börja i god tid innan nyår. Så här nära 12-slaget är det lite sent men det man kan göra är att åka bort tillsammans med hunden eller lämna bort den till någon som bor i ett område där det inte smäller, t ex ute i skogen. Undvik att gå ut runt 12-slaget på nyårsafton och om det smäller kvällarna innan kan man prova att sätta bomullstussar eller öronproppar i öronen på hunden för att dämpa ljudet lite. Försök distrahera hunden och sitt inte och tyck synd om den, det förstärker bara oron. Försök att leka och sätt gärna på TV eller radio för att dränka smällarljuden. Låt den gärna vistas i ett rum utan fönster där det blir extra tyst. Om inget av detta har hjälpt tidigare är det bra att kontakta en veterinär i god tid för att rådgöra om vilket lugnande preparat som skulle kunna passa din hund. Tänk på att vissa "lugnande" preparat i själva verket bara gör att hunden blir oförmögen att handla, men att den fortfarande känner stark oro och ångest utan att det syns. Ett av de senaste preparaten är ett kosttillskott som har en effekt som liknar valium men som är lite mer långverkande och som finns att köpa hos vissa veterinärer. Det heter Zylkéne.

Vi på Värmdö Djurklinik vill med detta passa på att önska alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Värmdö Journalens läsare får rabatt på tandstensborttagning även under januari 2009 mot uppvisande av denna annons urklipp.

**VÄRMDÖ DJURKLINIK
FYLLER 1 ÅR!**

08-570 333 75

**DET FIRAR VI MED KAMPANJPRIS PÅ
TANDSTENSBORTTAGNING HELA
DECEMBER MÅNAD!**

**Ge din älskling ett friskt leende till jul!
HUND: 950:-
KATT: 750:-**

VÄLKOMNA!!!!

**Skogsbov. 7, Gustavsberg Besök gärna vår hemsida för mer information!
www.varmdodjurklinik.se**

På cykel över stock och sten

För att cykla mountainbike måste man ju givetvis kunna cykla – men det är ju något som de flesta lär sig i tidig ålder. Det krävs också en del teknik för att kunna ta sig över "stockar och stenar". Det är en alldeles ypperlig form för att träna upp konditionen och är relativt skonsam mot kroppen – den sägs vara riktigt bra för knäna.

I stort sett kan vem som helst utöva sporten. Och vill man vill ställa upp i något lopp kan man börja med att starta i motionsklassen som passar alla, oavsett vilken cykel man har. Lite bör man nog dock ha tränat eftersom loppet är från 60 km upp till 120 km. Men precis som det är med allt annat – ju mer man tränar desto bättre blir man!

En mountainbike har till skillnad från en vanlig cykel grövre, stabilare, tjockare däck och däcksidor som inte kränger av lika lätt vilket kan förebygga punktering. Cykeln har kraftigare ram och styret är rakt. Det är för att klara rötter, stenar, uppforsbackar och svår terräng som finns i skogen.

– Man kan åka ut och träna när man vill och

Clara – Årets Ungdomsledare!

Clara med familjens häst.

BILD: BJÖRN SEGERBLAD

Clara Bergensträhle från Gustavsbergs Ryttsällskap har blivit utsedd till Årets Ungdomsledare i Sverige av Svenska Ridsportförbundet. Clara fick ta emot sitt pris i under Stockholm Horse Show i Globen i slutet av november. Detta är andra året i rad som Stockholms nominerade ungdomsledare tar hem priset. 2007 vann Sara Blomgren från Nacka Ridklubb. Värmdö Ridklubb utsågs till årets ungdomssektion.

En tillräcklig och bra utrustning för att kunna träna ordentligt och ställa upp i lite lopp.

Robert Lundholm väljer själv de tävlingar han vill delta i och det är en skön känsla att hålla medaljen i sin hand efter fullföljt lopp.

får samtidigt vara ute i skog och mark. Om man är med i en cykelklubb får man träningskompisar som kan stötta och ge varandra råd, men också social gemenskap. Det går att cykla året om eftersom man vid halt underlag och snö kan sätta på dubbdäck, skaffa bra lysen och ha reflexväst för att synas ordentligt. Även om det inte anordnas några tävlingar under vinterhalvåret så är ju den tiden ett ypperligt tillfälle att träna upp sig inför vårens och sommarens tävlingar. Spinning och löpning fungerar bra som träningsalternativ om man vill vara inomhus när vädret är riktigt ruskigt, säger Robert Lundholm som alltid har gillat att cykla och skaffade en mountainbike vid fyllda 34 år.

Utrustningen som behövs för att utöva sporten är självklart en cykel – behöver inte kosta så mycket om man håller sig till motionsklassen – hjälm, cykelbyxor med stopp-

ning så man inte får ont i rumpan cykelskor som klickas fast i pedalen. Sen finns det individuell utrustning såsom kläder, glasögon och handskar. poängteras kan – att det är okey att inte tävla utan bara vara ute i skog och mark på skogsvägar/stigar för att det är skönt och roligt.

De flesta tävlingarna körs från maj till september. Långloppscuppen innehåller sex deltävlingar och hålls i olika delar av landet.

"Lida Loop" och "Mörksuggejakten" är två av dessa deltävlingar som av många anses både roliga och ganska lätta. Cykelloppet i Lida, på 65 km går i början av juni i Stockholm och har tre olika loopar (man kan välja 1, 2 eller 3 loopar). Man varvar på samma ställe men åker sedan i olika banor. Det jobbigaste är uppforsbackarna eller om det är blött och mycket lera. Mörksuggejakten, på 70 km går i mitten av juli, startar på en travbana i Rättvik och har ryktet om sig att vara den vackraste tävlingen. Inte minst för att man cyklar ända upp till Vidablick – en riktigt lång och påfrestande uppforsbacke – men väl uppe kan man njuta av en fantastisk utsikt! Banan består av en hel del sandstigar med lite sten och rötter, skogsvägar men även asfaltsväg. Lokala cykelklubbar ordnar också tävlingar som är nybörjarvänliga.

– Promenera i nå't "stökigt" parti, promenera i nå'n svår nerfors/uppforsbacke och stanna på alla depåer där det serveras något att äta – oftast banan, saltgurka och nån bulle men också vätska och trampa på tills du kommer i mål, rekommenderar Robert som ser framemot kommande säsong!

TEXT & BILD: AMMI LUNDHOLM

Gurras Drängar – Gustavsbergs nya stolthet

Inget att göra. Vi startar ett fotbollslag. Det blev utgångspunkten för ett gäng killar på G2 gymnasiet i Gustavsberg. Nu kan de stolt sträcka på sig som serievinnare och kvartsfinal i cupen. Nu är laget Gurras Drängar att räkna med i kommande säsonger.

– Vi hade helt enkelt inget att göra, berättar Anton Nilsson, som tillsammans med sina bröder och skolkompisar drog igång laget. Stöd och hjälp fick de av mamma Annelie Nilsson liksom ungdomsstödarna Bosse Dahlström och Ylva Öjsfeldt. Men allt arbete från idé till genomförande har killarna själva svarat för.

– Vi har haft mest kul hela tiden även om det varit en hel del pyssel med att få ihop det, tillstår Nick Dahlberg. Värmdö erbjuder väldigt lite för tonåringar i 16-17-års åldern trots att kommunen är en av de mest ungdomstäta i landet. Fotbollsintresset bland killarna fanns, men ingen av dem spelade aktivt i någon förening. Då kom idén om att sätta upp ett eget lag och spela i Korpserien. Men hur gör man? – På Korpens hemsida fanns en del information och så uppvaktade vi kommunens fritidskontor om pengar till spelavgifter och matchtröjor. Och det fanns det. Vi fick ett anslag på 7 500 kr som nästan räckt till allt, berättar Nick Dahlberg, med stolthet i rösten.

– Gult och svart är den självklara färgen för oss AIK:are, skrattar Sebastian Stefani, lagets målvakt som inte släpp in särskilt många bollar. Så blev det också gula tröjor, med svarta armar och svarta byxor.

Gurras Drängar fick börja i lägsta serien Div IV i Korpen. Men efter 14 matcher, 10 vunna, 2 oavgjorda och 2 förluster blev det 32 poäng som räckte till seger med god marginal. I den efterföljande cupen mellan alla serieledare blev det en hedersam kvartsfinal med bara ett målskillnad.

– Vi satte faktiskt 53 mål och jag släppte bara in 13, inflikar Sebastian

Glada och stolta segrare, både på plan och privat. Här elva av de tretton i fotbollslaget Gurras Drängar. Övre raden fr v: André Sparrwardt, Alex Bonell, Nick Dahlberg, Anton Nilsson, Kevin O'Connell och Basse Öberg. Sittande fr.v: Ronnie Högfeldt, Freddy Olsson, Wiktor Stockåker och Erik Nilsson. Liggande: Målvakten Sebastian Stefani. Saknas på bilden gör: Joakim Prezent och Nicklas Nilsson.

BILD: ANNELIE NILSSON

Stefani. Killarna är mycket stolta och glada för sin insats. De är också lite blygt imponerade av allt stöd de fått under matcherna från kompisar, skolkamrater och föräldrar som kommit och hejat på Fisksätra IP och Nacka IP, som varit deras arenor.

– Vi spelar för att det är kul, konstaterar Anton och Nick. De kan också berätta att visst är det kul att vinna, men det handlar också om att kunna ta förluster – något som inte alltid är så lätt. Dessutom har de fått en fin gemenskap i laget som smittar av sig också i övrigt.

TEXT: CHE

Odelberg i toppform

För tre år sedan vann Odelbergsgänget division fem, för två år sedan fyran och i fjol trean. Genom storseger mot Öjebyns IF i Innebandykvalet till division 1 – som såg ut att bli en snygg men betydelselös avslutning av förra säsongen då Odelberg halkade in som på ett bananskal, vilket gav en plats i division 1.

Nyförvärvade Johan Rönnkvist har tidigare spelat i superserien.

En sammanslagning mellan två division 1-klubbar, Partille och Älvstranden, gjorde att det blev en vakans i seriesystemet. Rent formellt var det Odelberg

som aspirerade på den lediga platsen eftersom de var kvalspelets bästa tvåa. Säsongen inleddes med hemmamatch mot Visby IBK där Odelberg vann med 5–3. Under hösten har Gustavsbergs laget vunnit de flesta matcherna och ligger vid årets slut i den övre delen av tabellen.

Två namnkunniga spelare har värvats till denna säsong, Rickard Larsson från Värmdö IF och Johan Rönnkvist från Balrog. Samtidigt som laget förlorat fyra spelare som styrt kosan till lag i Superserien, som är den allra högsta. Lag-

kaptan för Odelberg/Gustavsberg är Patrik Norling.

– När jag flyttade till Värmdö kändes det naturligt att också få vara med att kämpa i ett innebandylag på Värmdö, säger Johan Rönnkvist som hör till de lite äldre spelarna - har fyllt 30. De flesta killarna som spelar i laget tillhör årskull – 89. Alltså relativt unga grabbar.

Seger för Odelberg med 6-5 mot Tyresö-Trollbäcken.

Det har inte varit helt ovanligt att matcherna har börjat med underläge för Odelberg för att sedan vändas med några snabba mål som gjort att de segrat. En hel del matcher har avgjorts genom "sudden death" där Odelberg lyckats få in det första målet. Inför säsongen var målsättningen att hålla sig kvar i divisionen men som det ser ut nu klättrar laget stadigt uppåt. Efter nyår väntar nya utmaningar med nya duktiga motspelare – och en förhoppning att Odelbergsskillarna fortsätter klättringen.

– Om man får drömma lite... skulle vara riktigt kul om vi placerar oss så bra denna säsong att vi kan tillhöra killarna i Superligan i innebandy, småler Johan som just nu leder den interna poängligan.

TEXT: AMMI LUNDHOLM
BILD: LISA LUNDHOLM

Var det verkligen kallare förr?

Kommer ni ihåg förra vintern? Både december, januari och februari var varmare, regnigare och snöfattigare än någonsin på våra breddgrader. Alla bilar med dubbdäck rasslade omkring i princip helt i onödan. Bara år 1989 har kunnat uppvisa något liknande i väderväg. Åtminstone i januari. Rekordvarmt var det också vintern 1797 men då var det nog andra slags hjul som gällde. Vad ska vi då tro om julen och vintern som ligger framför oss? Nya värmerekord? Ännu mindre snö? Svårt att sja om.

MAN KAN UNDRÄ om den så omskrivna klimatförändringen plötsligt tagit ett jättekiv hos oss i stället för att så sakta komma krypande. Ska vi snart kunna bada i oktober och ständigt ha gröna jular i fortsättningen? Ska vi vänja oss vid att vårblommor och pollen dyker upp redan i februari? Ska vi kunna odla apelsiner, vindruvor och persikor i Mellansverige? Hämta julstjärnor från egen rabatt? Nja, det är tveksamt. I alla tider har vädret skiftat rätt mycket år från år. Och vi lever i ett väldigt avlängt land.

MÅNGA AV OSS lite äldre minns de allra flesta vintrar tillbaka genom åren som gnistrande kalla och snöiga. Inte minst de tuffa vintrarna under krigsåren. Alla talar om den tidens hårda kyla, tjocka snötäckten och kompakta isar. Men minnet spelar oss många spratt. Det vill helst komma ihåg det positiva. Och glömma det mindre trevliga. Dit hör mörka, gråa, blöta och småruggiga jular med regndroppar i tomtens skägg stället för snöflingor. Som den förra julen.

NU SITTER JAG med en pålitlig bok framför mig. Den heter "Sveriges Väder". Boken täcker närmare hundra års observationer med start år 1900 och fram till och med 1996. Där redovisas temperaturer och nederbörd månad för månad i genomsnitt för hela Sverige samt nedbrutet för Götaland, Svealand och för Norrland. Den boken kan man dyka ner i och få reda på hur det egentligen har varit med vintrarna i mellersta Sverige. Observationerna för Svealand gäller ett genomsnitt för Stockholm och Falun.

HÄR FÖLJER ETT axplock intressanta siffror ur boken: År 1905 så var nederbörden i december seklets minsta i Svealand med ynka 6 mm på hela månaden. Samtidigt var medeltemperaturen minus 0,7 grader som inte är så mycket att hurra för. Tio år senare, alltså 1915, hade vi i stället seklets kallaste december hos oss med en medeltemperatur på mi-

nus 9,8 grader. Samtidigt föll 65,7 mm nederbörd vilket borde ha betytt ett rejält snötäcke som måste skottas bort med armkraft. Tvivlar på att plogbilar var särskilt vanliga.

SÅ BLIR DET ETT långt hopp ända till 1942 innan nästa vintriga rekordsiffror. Då var det svinkallt i hela Sverige. Sett över hela riket hade vi 1900-talets lägsta medeltemperatur i januari med ett snitt på hela minus 14,5 grader. För Svealands del blev januarisnittet minus 13,2. Och det är extremt mycket, ska ni veta. Vintern -42 blev även fortsättningsvis mycket lång, kall och nederbördsrik. De som berättar för barn och barnbarn om krigsårens bistra vintrar är alltså inte helt ute i ogjort väder. Men faktiskt var det egentligen bara vintrarna 1941 och 1942 som var ovanligt kalla.

DEN REJÄLA VINTERN 1966 gav oss nästa remarkabla vintersiffror. December blev seklets dittills mest nederbördsrika i Svealand

Hos artikelförfattaren och hustru Carin hemma i Stavsnäs den 24:e december 1981. Titta på fågelhuset t.v. Snacka om vit jul!

med över en meter snö – officiellt 106,9 mm nederbörd totalt.

FRÅN 1979 OCH FRAMÅT har jag tillgång till egna noteringar i väderdagböcker som jag fört i nästan trettio år som skärgårdsboende i Stavsnsäs och numera i Gustavsberg. Ur det materialet ska jag plocka fram några speciellt minnesrika vita jular: År 1981 öste det ner massor av snö i skärgården under senare delen av december. Snötäckets på julafton var tjockt och bländande vitt i kylan. Nästa riktigt praktiska vita jul kom 1996. Vi hade då åtskilliga decimeter snö och ända ned till minus 17 grader. Den stränga kylan höll i sig vid över nyårshelgen och blev kvar till mitten av januari.

DET NYA SEKLETS första år, alltså 2000, började det snöa först på självaste julafton med dryga decimetern i Stockholmstrakten. Temperaturen låg stadigt en bit under nollan. Till nyårsafton hade det byggts på med ytterligare någon decimeter snö. Nästa år, 2001, blev det en ännu

ståtligare jul med uppåt halvmeter snö i Stockholm. Detta efter två snöstormar och ända ner till minus 20 grader natten före julafton.

SEDAN BLEV DET idel gröna jular ett tag. Men på Annandagen 2005 kom Kung Bore klivande och lassade av några decimeter snö ett par dagar framåt. Kylan höll i sig till framåt trettonhelgen med minus 14 grader som mest. För att så summera alla jularna under de tjugonio åren, som jag fört bok, så kan följande konstateras: **I Stockholmstrakten blev 10 jular vita.** Och 19 blev gröna. Försök själv att spå om framtida jular...

OM JAG ÅTERGÅR till boken "Sveriges Väder" så kan man fundera på om det går att dra några slutsatser av statistiken under nästan hela 1900-talet. Jo, vad som bl a står klart, det är att det blev lite kallare i hela Sverige från början av 1930-talet och ungefär femtio år framåt. Men vid slutet av 1980-talet svängde pendeln

tillbaka. Vi började också i Sverige känna av den temperaturuppgång som redan tidigare hade dykt upp i andra delar av Europa och på norra Atlanten.

ÄR DETTA EN klimatförändring som vi själva är skyldiga till? Mycket troligt. De flesta är övertygade om att både i-länder och u-länder bidrar till att skapa högre temperaturer, häftigare oväder, tynande glaciärer och smältande polarisar. Men det finns också de som tvivlar. Man talar om växlingar som kommer och går i långa cykler. Årsringar från norrländska stortallar antyder att vi hade varmare väder på vikingatiden. Sedan kallare igen under åren 1100 till 1400. Därpå något varmare men på nytt kyligare från slutet av 1500-talet och fram över både 1600- och 1700-talet. Kom ihåg Karl X Gustavs berömda marsch över de danska isarna på Lilla och Stora Bält midvintern 1658!

FRÅN 1873 och framåt blev det betydligt pålitligare rapporter om

vädret än med metoden att räkna årsringar på fällda tallar. Då började nämligen *Statens Meteorologiska Centralanstalt* sin verksamhet i tre rum och kök på Drottninggatan i Stockholm. Vi vet därför med säkerhet att det var ganska kallt under 1800-talets senare del. Ofta med nöd och missväxt som följd. Och med vinterisar som låg kvar till framåt midsommar i Norrland.

DET KAN KANSKE till slut vara intressant med några absoluta svenska temperaturrekord: Beträffande kyla så stötte Vouggatjälme i Lappland 2 februari 1966 med hela minus 52,6 grader! På den milda vintersidan däremot noterade Västervik plus 16,5 grader 18 februari 1961. Värsta värmerekordet då? Jo, plus 38,0 grader i Ultuna 9 juni 1933 Och exakt samma svettiga temperatur i Mälilla 29 juni 1947.

TEXT: BÖRJE JOSEPHSON

"Den offentliga sektorn använder inte den ideella som den borde"

Frågestund om den sociala ekonomin. Fr.v i panelen Bengt Kullgard och Jan-Erik Nyberg från Sollentunagruppern, Peter Örn, Erik Lindberg, Spånga Blå Band och Gun-Britt Mårtensson, moderator.

BILD: UNELMA KRAKAL

Tidigare i höstas var det hearing på Gustavsgården med Peter Örn, politisk sakkunnig vid Integrations- och jämställdhetsdepartementet och den som gjort förslaget till överenskommelsen mellan staten och de idéburna organisationerna.

– Idéburna organisationer utgör både en förutsättning och ett uttryck för varje

öppet, demokratiskt och framgångsrikt samhälle. Ett utökat samarbete mellan den offentliga och den ideella sektorn skapar förutsättningar att snabbare nå tillväxt och sysselsättning för alla i samhället, framhölls i under frågestunden.

Sollentunagrupperns Bengt Kullgard och Jan-Erik Nyberg berättade om politiskt samarbete kring social ekonomi i Sollentuna. Erik Lindberg från Spånga Blå Bandförening gav exempel på samarbete med Svenska Bostäder och idéburna organisationens ställning inom offentlig upphandling. Värmdöpolitikerna Lars Bryntesson (s) och Hans Lindqvist (c) gav sin syn på hur det lokala arbetet inom den sociala ekonomin i Värmdö kan gå vidare.

Lotta Johansson, ordförande i Värmdö Föreningsråd:

– Sveriges regering beslutade 23 oktober 2008 om en överenskommelse mellan regeringen, idéburna organisationer inom det sociala

området och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, den överenskommelse som Peter Örn berättade om på mötet på Värmdö, som arrangerades av Länsbyggerrådet, Stockholm, och Värmdö föreningsråd.

De tre parterna har enats om ett antal principer som ska utveckla relationerna och tydliggöra rollerna parterna emellan. Under ett års tid har en dialog ägt rum under ledning av regeringens representant Peter Örn. Ett hundratal organisationer har omfattats av dialogen, däribland Hela Sverige Ska Leva, Länsbyggerrådets och Värmdö föreningsråds riksorganisation.

Regeringsbeslutet innebär att statsråden Göran Hägglund, Nyamko Sabuni och Maria Larsson bemyndigas att för regeringens räkning underteckna avtalet med SKL och de deltagande organisationerna.

DONA

Secondhandbutik

ÖPPET
TISDAG 10 - 17
ONSDAG 12 - 18

Gustavsbergsvägen 2, Kullen
www.varmdoforeningsrad.se
www.donasecondhand.se
Tel 570 101 64

Porslinsvännerna erövrade Englands porslinsdistrikt

Nyfikna vänner i Gladstones gipsverkstad. Fr.v: Inga Arnö-Berg och Marianne Landqvist.

I september 2008 for 38 medlemmar till hjärtat av England: porslinsdistriktet "The Potteries" i Stoke-on-Trent, en resa vi länge drömt om.

Under fem innehållsrika dagar besökte vi trädgårdar, porslinsmuseer, porslinsfabriker, tea-rooms och pubar. Vädret var det bästa tänkbara, sol och skön sensommarvärme.

Distriktet består av flera städer: Stoke (där vi bodde), Fenton, Longton, Hanley, Burslem och Tunstall. Landskapet präglas av den industriella verksamheten med slagghögar, rester från kolgruvor, skorstenar varav massor av de karaktäristiska "Flaskugnarna" (på engelska Bottle ovens), samt de viktiga kanalerna. I Hanley ligger det kommersiella centrumet med bl.a. "Potteries Shopping Centre" och det innehållsrika **Potteries Museum**

& **Art Gallery**, där vi tillbringade minst en halv dag för att studera äldre och nyare produkter från hela porslinsdistriktet. Museet är ett måste för den som har det minsta intresse för porslinshistoria! Vårt första industrihistoriska mål var **Etruria Industrial Museum** där vi blev guidade runt av "volunteers" som bl.a. demonstrerade massaberedning med ben- och flintugnar. Etruria ligger mitt i kanalsystemet, som var en förutsättning för transporter av massa till de olika porslinsfabrikerna i distriktet.

Den mest namnkunniga fabriken är **Wedgwood**, som nu ligger i Barlaston. Fabriken grundades för 250 år sedan av Josiah

Wedgwood och är en de få kvarvarande porslinsfabrikerna i England. Vi fick gå en snitslad bana genom den del av fabriken där man framför allt har en hantverklig produktion. Tyvärr var fabriksmuseet stängt för om- och tillbyggnad, men vi får komma tillbaka...

Vi gjorde också ett studiebesök på **Spode**, berömt för sina tryckta porslinsdekorer i lysande blått och som Gustavsberg fick många idéer från på 1800-talet, bl.a. "Willow"-mönstret. Där fick gruppen en utmärkt introduktion av en kunnig guide och, därefter besökte vi deras "Blue Room" med vackert utställda blå serviser från 17- och 1800-talen. Idag arbetar ett fåtal personer med tillverkning, det mesta görs i Asien.

Gladstone Pottery Museum i Longton gjorde nog starkast intryck på oss alla. Då fabriken stängde på 1980-talet planerade man att riva allt. Men efter protester och lobbying fick fabriken vara kvar och utvecklades till ett fantastiskt museum, vilket man upplever som en levande industri från 1800-talet. Museet låter oss gå igenom hela porslinstillverkningen från massaberedning över gipsmodellering, drejning, gjutning, formning, glasering, bränning, till kontor och produktutställningar, bl.a. en jättestor och rolig med sanitetsporcelain. Mycket pedagogiskt upplagt med bilder, korta, informativa texter och här och var folk som drejade, tillverkade porslinsblommor i parianstil eller målade på porcelin. De imponerande rundugnar i tegel dominerade området. Vi samsades i utställningarna med ett par väluppfostrade skolklasser som undervisades av entusiastiska museilärare. Vet ni förresten att den sista kvarvarande flaskugnen i Gustavsberg revs så sent som på 1960-talet?

Men vad vore en resa till England utan ett par besök på träd-

Ovan: Josiah Wedgwood står som staty utanför fabriken han grundade på 1750-talet. Nedan: Engelska parianfigurer.

gårdsanläggningar? Vi besökte **Biddulph Grange Gardens** där trädgårdar från hela världen rymms: en italiensk, en kinesisk, en japansk och en egyptisk. Dessutom en praktfullt blommande "Dahlia Walk" och pampiga idegransalléer. Trädgården designades för 150 år sedan av James Bateman för att imponera på hans vänner. Den andra trädgårdsanläggningen, **Trentham Gardens**, är en storslagen viktoriansk anläggning, nu med nydesignade trädgårdar och stora moderna naturlekplatser. Här var vi den näst sista dagen, då vi också åt en tre-rätters middag på kvällen på en prisbelönt restaurang utanför Stoke. Sista dagen ägnade vi oss åt att med vår buss fara igenom det vackra **Peak District**, som verkligen var både dramatiskt och idylliskt med enorma hagar med betande får och kor samt små, grå städer med pubar och caféer. Hit ska man fara för att fotvandral!

Sammanfattningsvis var det en perfekt organiserad studieresa och hela gruppen tackar **Kaj Bruhn, Lisbeth Enzell** och **Annika Tegnér** för ett fantastiskt förberedelsearbete!

TEXT: MARIANNE LANDQVIST
BILD: JAN LANDQVIST

Gustavsbergs Porslinsmuseums Vänner

grundades 1997. Föreningen har som syfte att stödja Gustavsbergs Porslinsmuseum genom olika typer av evenemang såsom allmänna visningar av utställningarna och föreläsningar med keramiska teman. Föreningens medlemmar, som 2008 är knappt 400 till antalet, deltar i studieresor, debatter och studiebesök på andra museer och hos keramiker och konstnärer. Tre längre studieresor har arrangerats; till Danmark, Tyskland och England (2008). Vänföreningen har en museifond som har använts till att köpa in 40 st museipallar samt bidrag till omgestaltningen av museets basutställning "Det vita guldet". Under 2009 kommer vi bl.a. att den 15 januari arrangera en föreläsning om hur porslinet kom till Europa och 15-16 maj en 2-dagars studieresa till Dalarna och Gävle.

Medlemskap i föreningen kostar 125 kr per år, familj 200 kr, studerande 50 kr. Pg 4434460-4. Förutom föreningens rika programutbud får du fri entré till porslinsmuseet samt rabatt på museibutikens sortiment. Är du intresserad av att bli medlem eller vill veta mer, kontakta någon i styrelsen.

Styrelse 2007-2008: Marianne Landqvist, ordförande, tel. 08 57032627, Annika Tegnér, vice ordförande, tel. 08 6150020, Birgitta Nordmark, sekreterare, tel. 08 57031481, Cecilia Landmark, kassör, tel. 08 57036077, Inga Arnö-Berg, tel. 08 6426025, Kaj Bruhn, tel. 08 57033388, Petter Eklund, tel. 08 7440270, Lisbeth Enzell, tel. 08 57033069, Pia Johansson, el. 08 570 33249.

Nytt bokförlag på Värmdö letar författare bland ungdomar och äldre

På västkusten startades för ett år sedan ett nytt slags bokförlag, Bombadil Publishing, som vänder sig till ungdomar som vill skriva för andra ungdomar. I höst har ett systerförlag bildats i Värmdö för äldre som vill skriva för äldre och medelålders. Förlagsidén expanderar nu också utomlands i den engelskspråkiga världen.

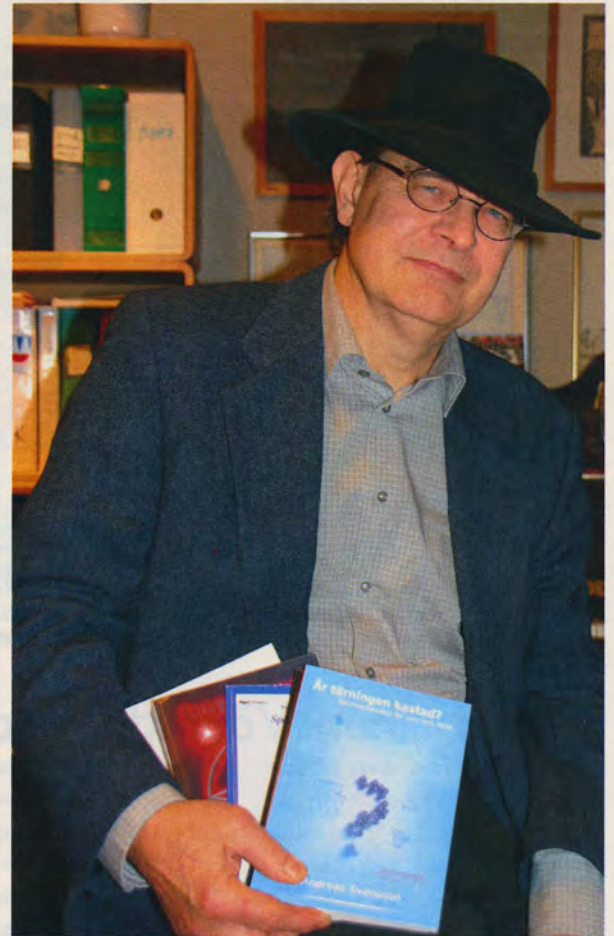
När vuxencensuren tas bort flödar ungdomarnas idéer

Ungdomar läser inte längre. Ungdomar kan inte skriva. Fell Vi lever i en tid där skrivandet och läsandet bland ungdomar aldrig har varit så utbrett som idag men det sker inte på samma vis som när 40-talister växte upp. Idag sker det på nätet och via mail med text, bild och ljud i oräkneliga kombinationer. Det har det lilla bokförlaget Bombadil Publishing tagit fasta på. Grundaren **Marianne Rugård Järvs-tråt** drivs av övertygelsen att om man tar bort vuxnas censur så strömmar ungdomarnas tankar, idéer och passioner ut och möts av intresse och läsiver. Därför har bokförlaget byggt upp en panel av ett 60-tal ungdomar i åldrarna 12-26 år. Varje manus skickas ut till panelen, som bedömer om det är intressant nog för deras jämnåriga. Får manuset OK finns mentorer och coacher som på ett professionellt sätt arbetar fram en bok med hög kvalitet. Boken trycks och säljs via Bombadils egen sajt och marknadsförs via olika ungdomssajter. Intresset är stort bland ungdomar, skolor och bibliotek. Idag har ett tiotal böcker publicerats, allt från fantasy, sagor, kärleksberättelser, dråpliga vardagstips till spännande nyttoböcker. Flera har översatts till engelska och säljs i 8 länder, bl a England, Kanada, Sydafrika och Australien.

Nytt bokförlag för äldre och medelålders

Nu startas en motsvarande verksamhet för äldre. Det är Gustavsbergsbon **Carl Fridh** som drar igång systerförlaget Gandalf Publishing. På liknande sätt som i Bombadilförlaget blir manus, författade av kända och okända förmågor i alla åldrar, bedömda av en läsepanel bestående av personer över 60 år. Blir det OK kan manuset publiceras i bokform och säljas via nätet och organisationer som vänder sig till läshungriga äldre och medelålders.

– Vi vill låta tusentals pennor blomma ut i glädje och dramatik, i sorgligheter och eftertänksamheter, i nyttotips och klokskap, säger Carl Fridh. Nu letar Gandalf Publishing efter författare och gömda berätt-

Gustavsbergsbon Carl Fridh har dragit igång bokförlaget Gandalf Publishing. Förlaget söker författare bland ungdomar och äldre. Den nya skrivar- och läsarrörelsen ska ha Värmdö som startpunkt.

telser i byrålådor och datormappar samt efter läshungriga till 60-plusspanelen.

– Jag vill att den här nya skrivar- och läsarrörelsen ska ha Värmdö som startpunkt. Jag välkomnar alla bidrag, säger Carl Fridh.

Ungdomsböcker skrivna och framröstade av ungdomar kan man finna hos www.bombadil.com där det också framgår hur man skickar in manus. Vuxna som vill veta mer om Gandalf Publishing kan vända sig till Carl Fridh, via mail: carl.fridh@5m.se

Spännande spegling av Värmdö

Fr.v. Skribenten Nancy Westman och fotografen Birgitta Wahlberg.

Den nyutkomna boken "Värmdö – människor och platser" (Walborg bokförlag) släpptes i mitten av november. Releasefesten ägde rum på Gustavsbergs Porslinsmuseum.

Fotografen **Birgitta Wahlberg** och skribenten **Nancy Westman** har rest runt på Värmdö. Resultatet är en spännande berättelse om Värmdö i nutid och dåtid med närmare 200 bilder som ackompanjeras av målade och innehållsrika texter. Det är en inspirationskälla för alla som är nyfikna på Värmdö. Bokens

format är 20 x 27 cm, är på 192 sidor och är inbunden med hård pärm.

Boken finns i bokhandeln och kostar 270 kr.

GOTT OCH BLANDAT I VÄRMDÖ

Anna Ranebo, Nora gård, Gustav Wallbom, Säby gård och Åsa Lewén, Siggesta gård säljer Värmdökassen med lokalproducerad mat direkt från en Värmdöbonde.

BILD: IW

Direkt från Värmdöbonden

Lokalproducerad mat direkt från en värmdöbonde i en "Värmdökasse". Den 3 oktober innehöll kassen ägg, tomater/broccoli, purjolök och palsternackor från Östansviks gård på Nämndö, rödbetor och morötter odlade av Gustav Wallbom på Säby gård, Ingarö, potatis (King Edward) odlad av familjen Windahl på Säby gård samt örtsalt och hemkokt lingonsylt från Nora gård, Värmdö.

– Vi har sålt Värmdökassen på prov under några fredagseftermiddagar på Grisslingeparkeringen. Det har varit rykande åtgång så vi rekommenderade kunderna att förhandsboka, berättar Anna Ranebo från Nora gård.

Ulla Skoog i Gustavsberg

den 18 mars 2009 kl. 19.30.

Det är en helt ny show med sång, musik och sketcher, berättelser och möten med diverse typer.

Ulla Skoog turnerar med Riksteatern och kommer till Gustavsbergsteatern

Innehållet i kassen har varierat något då tillgången på varor varit begränsat. Ett recepttips medföljer.

– Vi planerar att börja igen någon gång i maj när sparrisen sett vårens ljus. Det beror helt och hållet på hur vädret blir i vinter/till våren. Vi är överväldigade av det positiva mottagandet vi fått från allmänheten och har sålt över förväntan. Just nu är det väldigt kul att vara bonde på Värmdö! säger Anna glatt.

Värmdökassen är ett samarrangemang mellan Wermdö Hushållningssällskap, Studieförbundet Vuxenskolan Värmdö och Värmdö LRF.

Föreställningen blir i cabaret/revy-stil och handlar om oss alla; livet, kärleken och döden! Medverkande är Ulla Skoog och Trond Lindheim. Arrangör är Värmdö Riksteaterförening och biljetter kan köpas från februari på Coop Konsum i Gustavsberg eller beställas via Biotelefonen 073-761 02 85.

Bild: Ur programblad

Grinda Wårdshus. Nedan Jan Pfister, VD för Grinda Wårdshus AB. BILD: GRINDA WÅRDSHUS

Grinda vann TRIP Award 2008

Juryens motivering:

"Genom ett konsekvent agerande och engagemang utöver det vanliga, har den har entreprenören utvecklat ett välmående företag och en blomstrande destination. Något som har gett positiva svallvågor till andra företag i regionen. Från två tomma händer och en gisten handelsbod, har Grinda Wårdshus utvecklats till en skärgårdspärila med hotell, vårdshus, gästhamn, lanthandel, camping, stugby och vandrarhem".

RTS, Rese- och Turistnäringsen i Sverige, delar årligen ut TRIP Award till framgångsrika företag och entreprenörer.

Vinnarna korades under Svenska Rese- och Turistgalan 2008, där även Stora Turismpriset och

Jan Pfister, Grinda Wårdshus. BILD: GRINDA WÅRDSHUS

internationella TRIP Global Award delas ut.

Innehållsrika klimatpubar

Emelie Hansson, agronom och anställd av Naturskyddsföreningen, berättade hur man kan äta mer klimatsmart.

– I Värmdö kommuns Framtids- och klimatberedning diskuterar vi nu visioner. Hur vi tror eller vill leva och bo om 30 år. En av visionerna är att maten vi äter i huvudsak är närproducerad här på Värmdö, säger Mats Skoglund som var en av deltagarna på klimatpuben på m/s Singö i Gustavsbergs hamn.

Hur påverkas klimatet av vad du har på tallriken? Och hur kan vi äta mer klimatsmart? Emelie Hansson som är agronom och anställd av Naturskyddsföreningen gav en hel del fakta för deltagarna att fundera på. Budskapet kan sammanfattas till att vi skall äta mer grönsaker, mindre kött och vara medveten om hur maten transporteras, bland annat från butiken.

Om mindre klimatpåverkande semesterresor handlade klimatpub nummer två. Tågresor är helt klart det bästa alternativet. Inbjuden föreläsare var Ivar Karlsson från SJ. Ivar hade gått den långa vägen inom SJ och kunde även bjuda deltagarna på en hel del kuriositeter från järnvägarernas barndom och problemen med trängseln på spåren. Denna blir allt mer märkbar då det kollektiva resandet ökar.

TEXT & BILD: LENNART KARLSSON

Gustav Blomberg var en hängiven fotograf under sitt liv. Här tillsammans med hustrun Hulda på hans 60-årsdag 1953.

På andra andra våningen i Statbyggningen vid Gustavsbergs kyrka bodde Gustav Blomberg under sin barndom.

Ångbåten Wermdö med skovelhjul vid fabrikskajen 1875.

Bildskatt väcker minnen

Gustav Blombergs barnbarn har som gåva till Föreningen Gustavsbergs Vänner lämnat över farfaderns hela fotosamling med totalt närmare 1000 bilder, av vilka 250 stycken utgör glasplåtar från Gustavberg med omgivningar för perioden 1865-1958.

– **Materialet** är särskilt intressant därför att **Gustav Blomberg**, som själv var en hängiven fotograf, har lagt ned ett fantastiskt arbete med att identifiera och både årtals- och datumbestämma bilderna. Han har även mycket skickligt färglagt en stor del av det äldre materialet vilket för dagens betraktare ger en känslomässigt stark upplevelse, berättar Ingvar Pettersson, som bearbetat en del av bildmaterialet till ett intressant bildspel.

Bilderna visades i bildspel när Föreningen Gustavsbergs Vänner hade sitt traditionella höstmöte, där drygt 130, både gamla som nya Gustavsbergare kunde njuta av en kväll med minnen i centrum.

Gustav Blomberg föddes i Statbyggningen den 8 juli 1893 och avled den 6 augusti 1974. Han hade också en yngre syster, **Ester** född 1896 som avled samma år som Gustav. Barnens far var den kände Gustavsbergsprofilen och senare modellören **Konrad Strömberg** som själv som barn bodde på övre våningen i den gamla vattenkvarnen som drevs med vatten från Kvarnsjön, men som under torrsom-

rar fick ersättas med en ox. Kvarnen användes för malning av färger till porslinsglasyr. Barnens mor dog redan som 22-åring och efterlämnade den då sexårige Gustav till att växa upp hos mormor och morfar i Statbyggningen fram till att Gustavsbergs kyrka uppfördes, 1905-06 på samma plats. Ester som vid moderns död var 3 år, adopterades bort till Sala, vet Ingvar Pettersson att berätta.

Liksom övriga gossar fick Gustav vid 13 års ålder börja på fabriken, först som lärling och senare anställd som tallriksformare. Han var som ung en duktig bandyspelare i den livaktiga bandyklubben, var en hejare på att jonglera och var också en duktig dragospelare. Han själv liksom de flesta av sina arbetskamrater drabbades i tidig ålder av den vanligt förekommande silikosen en obotlig lungsjukdom som han under alla år fick kämpa med och lida av. Gustav var under många år kassör i Gustavsbergs Båtklubb, GBK, med ett brinnande intresse för natur, sjön och fiske. Han hade självklart egen båt som under många år hade sin plats vid Garaget i Farsta.

– **Han började** i tidiga år med fotografering och framkallning som hobby som vi nu kan njuta av genom den bildskatt han ämnat efter sig. Han fick också under flera år förtroendet att sköta och övervaka ingenjör **Hjalmar**

Till höger i bild gamla packboden 1875.

Ingvar Pettersson har bearbetat och digitaliserat Gustav Blombergs bilder till ett intressant bildspel.

Olssons sommarställe på Bötsholmen, avslutar Ingvar Pettersson.

Gustavsbergs Vänner är en hembygdsförening för Gustavsberg och har idag 400 medlemmar. Mer information på hemsidan: www.hembygd.se/stockholm/gustavsberg

Två konstnärsöden ur ett genusperspektiv

I samband med utställningen ”Kungligt Porslin” infann sig **Göran Alm**, chef för Bernadottebiblioteket, på Gustavsbergs Porslinsmuseum den 5 november. Där berättade han om prinsessan Eugénie och prins Eugen, berömda medlemmar av Kungahuset med skilda konstnärsöden. Eugénie är mest känd för sin skulptur ”Kan du inte tala” som tillverkades i Gustavsberg, medan Eugens specialitet var målningar av svenska landskap vilka finns kvar på bland annat Dramaten och i Stockholms stadshus. De närvarande bjöds på förfriskningar och fick ta del av många intressanta inslag i de två kungligheternas liv, bland annat ur genusperspektiv.

TEXT. NORA JONSSON
Praktikant på Värmdö Journalen

T.h: Göran Alm, chef för Bernadottebiblioteket berättar om Prinsessan Eugénie och Prins Eugen.

Miljömotiv fångar intresse och väcker fantasi

Några av deltagarna i Barnens och Ungdomarnas Vårsalong 2008. Fr.v: Julia Hedenqvist, Juline Thorgren, Angelina Grujic Sjödin, Oskar Starck, Victor Evertsson.

På Gustavsbergs Konstföreningens årsmöte i november var det sedvanlig stipendieutdelning i Barn och ungdomarnas Vårsalong 2008. Temat var natur/miljö. Alla fick ett fint diplom. De tre första stipendiaterna fick en penninggåva ur Walter Weimarks stipendiefond. De äldre två hedersomnämnannden fick ett grafiskt blad av Örjan Wikström. Tre hedersomnämnannden fick färgglådor.

Stipendiater

1. Victor Evertsson, Hemmestaskolan

Motivering: De fotografiska bilderna skildrar på ett konstnärligt och uttrycksfullt sätt årets tema natur/miljö och fångar betraktarens intresse och väcker fantasi.

2. Oskar Starck, Hemmestaskolan.

Motivering: Oskar har på ett personligt och lekfullt sätt åskådliggjort temat i ett välgjort modellanskap.

3. Juline Thorgren, Djurö skola.

Motivering: Juline visar en mångfald i sitt teknikal på ett personligt och känsligt sätt.

Den duktige förstestipendiaten Victor Evertsson har gått vidare med sitt fotografi och kommit in på Kulturamas estet/fotolinje

Hedersomnämnannden

Angelina Grujic Sjödin, Hemmestaskolan, Julia Hedenqvist, Djurö skola, Munkmoraskolan klass 3A, Ekedalssko-

Konstnären John-E Franzén och Karin Lefvert från Gustavsbergs Konstförening.

Ian klass 1 A och B, Hemmesta dagbarn 2.

John-E Franzén var konstnären som skapade årets gåva, färgglotografen "Paris" och medverkade på Konstföreningens årsmöte. Han var under åren 1988-1995 professor i måleri på Konsthögskolan i Stockholm. Sedan 1989 är han ledamot av Kungliga Akademien för de fria konsterna. Under 1980-talet hade han sitt hem i Gustavsberg men bor numera på Österlen i Skåne.

Gustavsbergs Konstförening har ca 300 medlemmar. Styrelse vald på årsmötet i november: Matts Wassdahl, ordf, Kerstin Ek, v ordf, Gerd Lundgren, sekr, Tore Jansson, kassör, Lena Eriksson, Rune Månzon, Lena Karmi, Lotta Canow, Eva Ekengren, nyval, Margareta Grundberg, nyval.

BILDER: JUKKA HERNE

Raka spåret in i köpcentrumet

Kultur och affärsliv brukar allt som oftast hållas isär. För andra gången sedan i somras har en grupp konstnärer ingått ett samarbete med Värmdö Köpcentrum med syfte att öppna nya mötesplatser, även denna gången i Mölnvik.

Galleri Tillfället har tagit steget rakt in i ett shoppingcentrum. Och Centrumet har likaså på ett frisinnat sätt öppnat en av sina lokaler, om än tillfälligt, för en annorlunda verksamhet.

Konsten har sökt sig in på nya väggar. Det här är förstas bara en början. Konst ska inte försiggå i avskilda rum, det finns överallt och i många former. Intrycken bildar en livaktig 'mylla' i vilken tankar frodas och växer. Det är ett sätt att umgås och kommunicera.

– Konstnärsgruppen Galleri Tillfället vill skapa möjligheter till nya möten, som i sin tur kan ge upphov till nya idéer, nya samarbeten och utveckling av gamla, säger **Danuta Bäckman**, konstnär och en av initiativtagarna.

Utställningen äger rum på Torget i Mölnvik (Experts f d lokal), öppet fram till 23 december 2008.

Galleri Tillfället med konstnärerna: Fr.v: Lotta Canow, Margaretha Grundberg, Eva Skarbäck, Peter Bergman, Eva Schreiber, Danuta Bäckman, Marie Öhrström, Marie Berner. Saknas på bild Lena Karmi och Sofia Malmström.

BILD: IW

Fullträff för Fornminnesföreningen på Antik & Samlarmässan

Det var fullträff för för Värmdö Skeppslags Fornminnesförening, Strömma Hembygdsförening och NyBild.nu på Antik & Samlarmässan i Gustavsbergs hamn tidigare i höst. Där visades hembygdsföremål, bildspel och bilder från Värmdö.

Deutztraktorn som iordningsstälts av Lasse Johansson och Ture Hultin lockade många besökare. En äkta Hedelinsnipa med motor var största föremålet. En skolsal från 1800-talet med planscher och föremål hade byggts upp.

Strömma Hembygdsförening deltog med bland annat **Britt-Marie Ohlsson**

klädd i Värmdödräkten och som visade mönster och tyger till denna.

NyBild.nu visade egna tagna fotografier i uppförstorad form på det nyupptäckta svärdet i Djurhamn, en rekonstruktion och färgläggning av Värmdös enda runsten i Väsby, en "nyupptäckt" väghållningssten i Nyvarp samt en fullskalemmodell. Dessutom visades hur man rengör, förpackar och digitaliserar glasplåtear. NyBild.nu använde material ur VSFs glasplåtesamlingen Green från Grantomta som de har restaurerat liksom flera andra samlingar.

Värmdö Skeppslags Fornminnesförening (VSF) är en hembygdsförening sedan 1927.

En skolsal från 1800-talet hade byggts upp. I katedern Lars Dahlberg, ordförande. I bänkarna Britt-Marie Ohlsson, klädd i Värmdödräkt, Fredy Weiss, arkivansvarig. Bakre raden: Stefan Hamilton, Åke Axels son, ordf i Strömma Hembygdsförening.

BILD: LENNART KARLSSON

Konsthallen förför med Red Bear Green Goat och Diggy Diggy

Svenskt studioglas har aldrig riktigt fogat sig efter den modernistiska estetik som gjorde vårt konstindustriglas så vida berömt. Studioglas har ända sedan slutet på 1960-talet i mångt och mycket utgått från en helt annan plattform. En plattform färgad av samhällsengagemang, politik, humor och narrativa inslag.

Red Bear Green Goat är en samlingsutställning som presenterar samtida svenskt studioglas och glaskonst. Gustavsbergs Konsthall vill lyfta fram olika vinklar i diskussionen om glasets estetik och dess position samtidskulturen. De 18 deltagarna – konsthantverkare, formgivare och konstnärer – står för ett brett spektrum av uttryck, men samlas här under ett gemensamt tema: De sju dödssynderna. Utställningen ställer frågor om hur vi ser på synd i dagens sekulariserade samhälle. Är det kanske så att dödssynderna egentligen handlar om vad det är att vara människa? Titeln Red Bear Green Goat är hämtad från en del av de färger och djur som de sju dödssynderna traditionellt förknippas med.

I utställningen **Diggy Diggy** visar **Gustaf Nordenskiöld** nyproducerade "arkeologiska" keramiska objekt, som kan associeras till uppräddade fynd och fragment av forna tiders bruksföremål. Objekten ger sken av att i varierande grad ha påverkats av tidens tand eller naturens krafter, som lavar, rost och erosion. De uppvisar ett slags skönhet i förfall. Gustaf Nordenskiöld intresserar sig för det som länge varit bortglömt och som

near det återfinns ges en ny mening och sätts i en helt annan kontext än objektets ursprungliga.

Gustaf Nordenskiöld är en av de konsthantverkare som under det senaste decenniet stått för en förnyelse och utveckling inom svensk brukskeramik. Han har uppmärksammats med ett flertal utställningar såväl i Sverige som i utlandet.

Utställningarna pågår till den 11 januari 2009.

Konsthantverkare Gustaf Nordenskiöld står för förnyelse och utveckling inom svensk brukskeramik.

Keramikern och glaskonstnären Margareta Hennix från Gustavsberg var en av de 18 deltagarna på utställningen Red Bear Green Goat.

Trettondagskonsert Gustavsbergs Kyrka
Tisdagen den 6 januari 2009 kl. 18.00
Gustavsbergs Blåsorkester
och Gustavsbergskören
Välkomna!

IFD Välkommen till IFD:s Butikkälla,
Hästhagsterrassen 1
(f.d. Konsumbutik)

GOD JUL
&
GOTT NYTT ÅR

GOD JUL
&
GOTT NYTT ÅR

Välkommen åter torsdag 8 januari 2009 12.00–18.00
Öppet: Tisdag & Torsdag 12 – 18
Lördagsöppet: 12–15 sista lördagen i månaden
Årsmöte: Lördag 7 mars 2009

Vi tar gärna emot gåvor måndag 9–16, tisdag 9–18, onsdag 9–16, torsdag 9–18, fredag 9–12 samt sista lördagen i månaden 12–15.
LÄMNA INGA GÄVOR PÅ KAJEN NÄR DET ÄR OBEMANNAT.

Ett varmt tack till Er alla som hjälper oss med det viktiga arbete vi gör både här och på andra sidan Östersjön.

IFD:s kretslopp gynnar alla: Givaren, mottagaren, naturen och kommande generationer.

IFD i samarbete med Värmdö kommun,
VärmdöBostäder AB, Arbetsförmedlingen,
Försäkringskassan
Tel: 08-570 105 12, 0704-95 33 09 Fax: 08-571 629 27
E-post: mirjam_ul@hotmail.com www.ifd.se

lfd ideell förening direkthjälp

SKA DU SÄLJA 2009?

RING OSS REDAN NU
FÖR ATT PLANERA DIN FÖRSÄLJNING 2009

Kjell Johansson
FASTIGHETSBYRÅ

08-641 10 00

WWW.KJFAST.SE

08-570 334 88